

Lietuvoj sukilimas prieš Vokiečius.

Bolševikai veržiasi Lietuvon.

**Talkininkai reikalaus armijos
paleidimo ir tvirtovių.**

Austrija ir Turkija pasiduoda.

Italai užduoda didelį smugį Austrams.

Kaizeris nori būti tikrai prezidentu.

LIETUVOJ SUKILIMAS PRIEŠ VOKIEČIUS.

Washington, spalio 29 d. Iš Amsterdamo iš diplomatinę versmę pranešama, kad Lietuvoje prieš vokiečius sukilę etuviai sodiečiai. Prie sukilimo, sakoma, prisidėjo tukstančiai dezertėrų (pabėgėlių), kurie ligi šiol slapstėsi miškuose ir raistuose, kad nepatektų vokiečių nagausnui.

Daugelį vietų, sakoma, įvyko susirėmimai apsiginklavusių sodiečių su vokiečių kariūnėmis. Vokiečiai įveikiami visur taip, kad vokiečių vyresnybė Lietuvoje yra priversta šaukties pagalbos—daugiau kariūnėms.

Pazymima, būk revoliucija apsiaučia visą Lietuvą.

BOLŠEVIKAI VERŽIASI LIETUVON.

Kopenhagenas, spalio 24 d.—Pradėjus vokiečių kariūnėms trauktis atgal iš lietuviškų distriktų į rytus nuo Lietuvos Brastos, bolševikiškos "Raudonos Gvardijos" būriai pradėjo eiti paskui juos ir pradeda platinti raudoną terorą (krūvinas baismes) tarp gyventojų.

Delegatų nuo Lietuvos žmonių dabar yra Kopenhagene ir prašo Amerikos, Anglijos ir Francuzijos atstovų, esančių tenai, idant tos viešpatijos suteiktų pagalbą prieš bolševikų terorą.

KO REIKALAUŠ Nuo VOKIETIJOS.

Washington, D. C., spalio 29 d. Kariškieji talkininkų patarėjai, dalyvaujantieji dabar augščiausios talkininkų Kariškos Tarybos posėdyje Versailles, pataria, tarp kitų išlygų, reikalaujanti nuo Vokietijos štai kokių išlygų:

1. Vokietija turi ištraukti savo kariūnėms iš užimtų kraštų tam tikrą laiką, kurį paskirs talkininkų vadai.
2. Vokietija turi atiduoti visus ginklus ir amuniciją iki taika bus padaryta.
3. Vokiškos armijos turi pasitraukti net už upės Reino.
4. Turi demobilizuoti (paleisti) savo armijas, išskyrus tulo skaitliaus, kuris bus paliktas pildymui policijos pareigų (tvarkos užlaikymui).
5. Vokietija turi atiduoti talkininkų rankosna parubėzines tvirtoves, jų tarpe Metzą ir Strassburgą.
6. Vokietija turi paleisti visus talkininkų belaisvius, o vokiški belaisviai bus laikomi pakol vokiečių išnaikintos teritorijos bus atstatytos.
7. Vokietija turi atiduoti tulą talkininkų paskirtą submarinų skėtiui.

SVARBIAUSI SAVAITES NUOTIKIAI.

Vokiškojo militarizmo namas, kuris per keturis metus išrodė nepergalimas ir pasekmingai laikėsi prieš visą pasaulį, dabar pradėjo byrėti visais šonais.

Pe Bulgarijos, dabar Austrija pasiduoda. Ji sutinka su visomis išlygomis, kurias Amerika pastatė, sutinka su čecho-slavy ir jugo-slavy neprigulmybe; sutinka ant Vengrijos atskilimo—žodžiu, pasiduoda be jokių išlygų, ir prašo, kad greičiausiai galima būtų padaryti mūsų pertrauką.

Naujasai Austro-Vengrijos premieras, grafas Andrassy, siųsdamas notą Amerikos Valstybės

Sekretoriui Lansingui, maldauja, kad jis paskubintų Prezidentą Wilsoną padaryti tuojaus mūsų pertrauką, ir pradėti taikos tarybas.

Prie tokio skubumo Austro-Vengriją spiria keletas priežasčių.

Visų pirmausiai ateina žinios, kad po visą Austriją kilo didžiausios demonstracijos ir kruvinos riaušės. Žmonės reikalauja taikos bent kokiomis išlygomis. Antra vėl, austrų armijos sutinka dideli nepasisekimai. Serbijoj ir abelnei Balkanų fronto, serbų ir talkininkų armijos baigia austro-vokiečius varyti iš Serbijos, o ant Italijos fronto, talkininkai pereinot savaitės pa-

baigoj pradėjo naują ofensyvą, perejo upę Piave ir į penkias dienas paėmė daugiaus 15,000 austrų belaisvėn ir užgriebė daug kanuolių.

Austrijos imperija griuva į šmotos ir Austrijos valdžia skubina išgelbėti nors ir tuos šmotos.

Sulyg žinių, nors ir neoficialių, bet patikėtinų, Turkija per savo atstovus Šveicarijoje, padavė talkininkams prašymą, kuriame užreikiama, kad Turkija yra pasiryžusi padaryti su jais atskirą taiką.

Tokių būdu iš visos Centralinių Viešpatijų galybės pasilieka tik viena Vokietija. O prie to ir ji pati jau, ne tokia galybė, kaip kad budavo. Jos armijos ant vakary fronto gauna kailin nuolaiti ir su kiekviena diena yra vis stumiamos atgal; tukstančiai belaisvių ir daugelis kanuolių vėl pateko talkininkams pereiną saiaitę.

Podraug su tuo ir pačioj Vokietijoj atėjo politiškio krizio dienos. Ir laikraščiai ir žmonės pagalios pamatė, kad Vokietija karę pralaimė ir reikalauja, kad valdžia pasikeistų sulyg žmonių noro ir kad taika būtų daroma kuogreičiausia.

Kadangi talkininkai pasakė, kad su kaizeriška valdžia jie taikos nedarys, tai kyla vis garšesni Vokietijoj balsai apie kaizerio abdikaciją, t. y. nuo sosto prašalinimą. Sakoma, kad ir pats kaizeris pagalios norėtų būti jau tik dinastiškai Vokietijos prezidentu.

Militarių mašina tuo tarpu byra. Vyriausis jos "inžinierius" gen. Ludendorfas, von Hindenburgio pagelbininkas, rezignavo iš savo vietos, renorėdamas turėti sarmatos, kuomet jam reikėtų pasirašyti ant pasidavimo talkininkams.

Paskutinė Vokietijos nota prezidentui Wilsonui sako, kad Vokietija sutinka su visais prezidento Wilsono reikalavimais ir dabar laukia nuo talkininkų vadų žinios apie tai, kokias išlygas jie pastatys mūsų pertraukai.

Talkininkų ir Amerikos atstovų susirinko Versailles, Paryžuje, ir tariasi, kokias išlygas Vokietijai pastatyti. Tos išlygos, kiek jos yra iki šiol žinomos, yra paduotos augščiau.

Tokių būdu matome, kad keturių metų kruvina drama jau greitais žingsniais artinasi prie galo.

AMERIKOS ŽODIS VOKIETIJAI.

Washington, D. C., spalio 23 dieną.—I Vokietijos paskutinę notą (tulpusią pereinam "Lietuvos" numerį), kurioje Vokietijos valdžia sakė, kad ji atstovaujanti Vokietijos žmones ir reikalaujanti greito mūsų pertraukimo, Prezidentas Wilsonas davė greitą atsakymą.

Savo atsakyme Prezidentas Wilsono pasako, kad kadangi Vokietijos valdžia sakosi priima visas Amerikos išlygas, tai Prezidentas perduos talkininkams apsvaistyti Vokietijos prašymą sulyg mūsų pertraukimo. Vienok čia pat Prezidentas Wilsonas dar sykį pastebė, kad tokio mūsų pertraukimo išlygas nustatys ir paduos talčininkų vyriausis kariški vadai.

Prezidentas taipgi aiškiai pažymė, kad pasaulis negali pasitikėti dabartine Vokiška valdžia ir todėl arba vokiečių tauta turi ją pati prašalinti, arba talkininkai pirm negu pradėti taikos derybas, turės reikalauti pilno Vokičių armijų pasidavimo.

Prezidento nota, kurioje išde-

stoma visi šitie dalykai, tapo įteikta Šveicarijos atstovui Wadshington, idant jis ją perduotų Vokietijos valdžiai.

Po nota, kaip paprastai, pasirašo Valstybės Sekretorius, Robert Lansing ir ji skamba sekanciai:

Valstybės Departamentas,
Spalio 23.

Pone: Aš turiu garbę patvirtinti gavimą jūsų notos, pažymėtos 22 d., perduodančios raštą, datuotą 20 d. nuo Vokietijos valdžios ir pranešti jums, kad Prezidentas įsakė man atsakyti į tai sekamai:

"Gavęs iškilmingą ir aiškų užtikrinimą Vokietijos valdžios, kad ji atvira priima taikos sąlygas išdėstytas jo kalboje Suv. Valstijų kongresui sausio 8 dieną, 1918, ir principus susitaikymo, užreiktus jo paskesnėse kalbose, ypačiai kalboje rugsėjo 27 d., ir kad ji [Vokietija], nori svarstyti detales [smulkmenas] jų prietarkymo ir kad tas noras ir tikslas pacina ne iš tų, kurie iki šiol diktavo politiką ir vedė dabartinę karę iš Vokietijos pusės, bet iš ministerių, kurie kalba už reichstago didžiumą ir už didelę didžiumą Vokietijos žmonių, ir taipgi gavęs aiškų prizaadą dabartinės Vokietijos valdžios, kad civilizuoto kariavimo žmoniškos taisyklės bus užlaikomos vokiečių ginkluotų spēkų kaip ant sausumos, taip ir ant jurių, Suv. Valstijų Prezidentas jaučia, kad jis negali atsisakyti nuo pakėlimo prieš valdžias, su kuriomis Suvienytų Valstijų valdžia yra susivienijusi, klausimo apie mūsų pertrauką.

"Tačiau jis [Prezidentas] skaito savo pareigą vėl pasakyti, kad tik tokį mūsų pertraukimą jis jausis teisiu perduoti apsvaistymui, kuris paliks Suv. Valstijas ir susivienijusias su ja valstybes galėje priversti pildyti visus, kokie bus padaryti, susitarimus ir kuris padarys atnaujinimą kariavimo iš pusės Vokietijos negalimu.

"Todel Prezidentas perdavė savo korespondenciją su dabartine Vokietijos valdžia valdžioms, su kuriomis Suvienytų Valstijų valdžia yra susivienijusi kaip kariaujanti šalis, su patarimu, kad jei tos valdžios yra palinkę įvykinti taiką nurodytomis sąlygomis ir principais, tai idant jos pasirašytų savo kariškų patarėjų ir kariųjų patarėjų Suv. Valstijų paduoti susivienijusioms prieš Vokietiją valdžioms sąlygas tokios pertraukos mūsų, kuri pilnai apgins interesus paliestųjų žmonių ir užtikrins susivienijusioms valdžioms galę apsaugoti ir priversti pildyti smulkmenas taikos, su kuria Vokietijos valdžia sutiko, jei jie [tie talkininkų kariški patarėjai] mato, kad tokia mūsų pertrauka yra galima, žiurint kariškuoju žvilgsniu.

"Jei tokios sąlygos pertraukos mūsų bus pasiulytos, jų priėmimas per Vokietiją sukteiks geriausį konkretę pripa rodymą jos nedviprasmiu priėmimo sąlygų ir principų taikos, nuo kurio visas veikimas pacina.

"Prezidentas jaustų savyje trukumą nuoširdumo, jei jis nenurodytų atviriausiai galimomis sąlygomis priežastį, kodėl nepaprastos apsaugos turi but reikalaujamos.

"Kaip reikšmingomis ir

svarbiomis neišrodytų konstitucinės permainos, apie kurias kalba Voikietijos užrubežinių reikalų ministeris savo notoje spalio 20 d., tai visgi neišrodė, kad principai valdžios, atsakomingos prieš Vokietijos žmones, jau pilnai yra išdirbti, ar kad yra projektuojama kokios gvarantijos, kad dabar dalinai nustatyti pataisymai principo ir veikimo bus pastovūs.

"Maža to. Neišrodo, kad dabartinio kėblumo širdis tapo pasiekta.

"Gali but, kad ateities karės ir tapo pavestos Vokietijos žmonių kontrolei, bet ne dabartinė, o tik su dabartine kare mes ir turime reikalą.

"Yra aišku, kad Vokietijos žmonės neturi būdų priversti imperijos karinius vadovus pasiduoti visuomenės valiai; kad galė Prusijos karaliaus valdyti imperijos politiką nėra su silpninta; kad sprendžiamoji iniciatyva vis dar pasilieka pas tuos, kurie iki šiol buvo Vokietijos valdonais.

"Jausdamas, kad viso pasaulio taika dabar rymo ant aiškios kalbos ir teisingo veikimo, Prezidentas skaito savo pareigą pasakyti, be jokio bandymo sušvelninti žodžius, galinčius išrodyti šiurkščiausias, kad pasaulio šalis nepasitiki ir negali pasitikėti žodžiams tų, kurie iki šiol buvo Vokietijos politikos valdytojais ir dar sykį nurodyti, kad, vykiant taiką ir bandant panaikinti begalines šios karės skriaudas ir neteisības, Suv. Valstijų valdžia negali turėti reikalo su niekuo kitu, kaip tik su tikrais Vokietijos žmonių atstovais, kuriems yra užtikrintas tikras konstitucinis stovis, kaip tikrųjų Vokietijos valdytojų.

"Jei ji [Amerikos valdžia] turi turėti reikalą su Vokietijos kariniais valdytojais ir monarchiniais autokratais, arba išrodyti, kad ji turės turėti reikalą su jais vėliau kaslink tarptautinių Vokietijos imperijos obligacijų, tai ji turi svarstyti ne taikos tarybas, bet pasidavimą.

"Niekio negalima laimėti, paliekant šį svarbiausį dalyką nepasakytą."

Priėkite, pone, panaujintus užtikrinimus mano augštos pagarbos.

ROBERT LANSING.

KARĖ GALI GREIT NEPASIBAIGTI.

Washington, D. C., spalio 25 d.—Nežiurint didelių ir sparčių kalbų apie taiką, būtų neįsimtinga kol-kas manyti, kad karė tuč-tuojaus ir baigsis.

Valdžios kariški patarėjai ir kariškieji specialistai beveik vienbalsiai yra tos nuomonės, kad karė dar gali užistėti į sekancijų metų sezoną. Todel, sako jie yra išimtingiau dabar prie to rengtis negu sudėjus rankas, greitos taikos laukti.

Priežastis tokiems išvadžiojimams yra sekanti:

Talkininkai savo apsaugojoimui bus priversti reikalauti pilno vokiečių pasidavimo, o vokiečiai su tuo gal but dar ir nėra dabar prisirengę ir, surinkę visas savo paskutines įiegas, gali pasitraukti iki upės Reino ir ten atkalkiai gintis iki paskutiniųs.

Žinoma, tuo tarpu vienok gali įvykti ir stambios permainos pačioj Vokietijoj—pavyzdžiui, kaizerio nuvertimas. Tas visai galėtų permainingi dalykų stovį.

(Tasą ant 2-ro Puslapio

Visiems 'Lietuvos' Skaitytojams.

Šisai numeris yra paskutinis savaitinis numeris. Sekantis numeris jau bus "Lietuvos" Dienraščio numeris.

Išleidus šitą "Lietuvos" numerį, visa "Lietuvos" spaustuvė ir Redakcijos bei Administracijos orisai persikelia į naują vietą—į buvusį Tana-nevičiaus banką, ant kampo 33 čios ir Morgan gatvių—tik du blokai nuo dabartinės vietos. Nuo šios dienos visi laišškai, koresponbencijos ir t. t. privalo būti siunčiami sekančiu adresu:

**"Lietuva" Daily,
3253 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.**

Perkraustymas mašinų ir ofisų naujon vieton ir jų sutvarkymas naujoj vietoj užims nemažiaus vienos savaitės laiko. Todel sekančią savaitę "Lietuva" laikraštis neišeis; gi pirmas "Lietuvos" dienraščio numeris išeis panedėlyj, 11 d. lapkričio.

Tokia pertrauka nėra paranki—ypač šiuo laiku, kuomet taip daug labai svarbių žinių yra kasdieną. Tačiau mes pasitikime, jog skaitytojai supras dalykų stovį ir kantriai palauks šią savaitę, idant liksmiau pasitikti savo naują dienraštį.

**"LIETUVOS" DIENRAŠČIO
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA.**

JUSŲ ŽODIS DIENRAŠČIUI.

Ką jūs manote apie naują dienraštį? Ko nuo jo laukiate? Ko jam velijate?

Jau dabar parašykite apie tai trumpai. Tas bus mums svarbu. Visą tinkamą mes sunaudosime pirmuose dienraščio numeruose. Parašykite!

IR VĖL KALĖDOS.

Daugumas dar ir šigdien atmena, kaip "Lietuvos" skaitytojai ir draugai pereinai metais sumetę tėvynei Lietuvai Kalėdų Dovanėlę iš suvirš \$2,000. Tai buvo gražus ir patriotiškas darbas.

Už kelių savaitių štai ir vėl Kalėdų šventė. Ir vėl mes rengiamės Kalėdų Dovanai Lietuvai įteikti, — tik ne tokia, kaip pernai, bet daug didesnė, širdingesnė. Šiandien Lietuva turi daugiau jai mylinčių sūnų ir dukterų; daugiau laikraščių šiandien teikės "Lietuvai" pagelbėti ateiti; didesnė Kalėdų Dovaną Lietuvai paruošti galėsime.

Štai mūsų milžinai-laikraščiai: "Tėvynė", "Vienybė Lietuvių", "Dirva" ir "Sąjunga" ateina į pagalbą. Visi šie laikraščiai turi po gerą armiją, visuomet pasirengusią už Lietuvos Nepriklausomybę visas pastangas dėti Lietuvai tokiais galimais nepasivils. Dienraštis "Lietuva" su buru senų ir naujų pulkų rengiasi užimti didžiausią frontą. Mat, "Lietuva" pereinai metais daug praktikos gavo, todėl šį metų žada dar daugiau kovoti. Kada visais frontais antysk imsimė atakuoti, nėra nei mažiaušios abejonės, kad laimėjimas ir LIETUVOS LAISVĖ bus mūsų nuopelnas.

Broliai ir seserės! Imkimės visi už to malonaus darbo. Imkimės greitai, nes vos keletas savaičių ligi Kalėdų pasilikio. Jūs smarkiau pasidarysime, juo greičiau Kalėdų sulauksime, kad po sunkaus darbo smagiai pasilsėtumėte ir vaisiais savo darbo pasigėrėtumėte.

Tai gi, visi prie darbo! Dolia-riais paskinsime kelią Lietuvos Laisvei!

Del Lietuvos laisvės,
Dr. K. Drangelis.

ATSIMINKIM IR JĄ.

Ir šaltiausi, ir karščiausi žmogų aplanko kai-kada valandėlės tokio upo, kuris žmogų padaro jauslesniu, šiltesniu, duosnesniu. Apleistieji, našlaičiai lauktelaukia, kada tokios palaimintos valandėlės, jų globėjus, rėmėjus atkankys.

Žvilktės veidas — da rustus, raukšlėtas: da kieta širdutė, pasitraukia iš kelio. Vis laukia, laukia kol globėjo, rėmėjo veidas nušvies, ant veido raukšlės išsities; žino našlaičiai, kada globėjų širdis atsileidžia! Tuomet tik padrasinti, puola glėbini, glaudžiasi, nes žino, jog išsities ranka ir paglostys jo, našlaičio, galvutę. Visi prispaustieji ir našlaičiai, kuriuos tik pasakaitė apie vargdienį-kudikį pasiekė, laukia kaip paguodos ateinančių porų dienų — Kalėdų. Vienus apdovano; kitus paguos, paglostys. Visi žino: kaip ateis Kalėdos, — bus jiems gerai, nes Kalėdos, — tai vargdienų šventė.

Tas, kurs net Kalėdose vargstė, alkstančių, kalėjančių neatsimena — jam vardas: nežmogus!

Tai gi dovonų dienos jau artina. Apgalvokim, apmąstykim, kaip ką apdovanosim.

Šiandieniniams vargams ir nelaimėms siaučiant, į visas šalis verčiamis dėti, aukauti. Bet ką aplenkim-neaplenkim, tik Lietuvos laisvės neaplenkim!

Būrelis žmonių, kaip pernai, taip ir šiomet panoręj sudaryti tėvynei Lietuvai kalėdinę dovanėlę ir šiūmi tają dovaną pradėdame. Į talka visi!

Skundžiamės mus permažai svietas mini. O tai už tat, kad permažai mes patys pasauliui apie save rašome ir sakome, permažai baldomės į jų dures, permažai tam žmonių užlaikome, nes permažai pinigų tam sumetame. Dabar, taikai besitariant, ypač

veikti reikia, tai nors kalėdine dovona Lietuvos laisvės darbą pastumėkime.

Ryt-poryt atstovai tautų atsises už stalo pasaulį tvarkyti. Mes reikalaujame, kad ir mus išskanbuvo gražus ir patriotiškas darbas.

Už kelių savaitių štai ir vėl Kalėdų šventė. Ir vėl mes rengiamės Kalėdų Dovanai Lietuvai įteikti, — tik ne tokia, kaip pernai, bet daug didesnė, širdingesnė. Šiandien Lietuva turi daugiau jai mylinčių sūnų ir dukterų; daugiau laikraščių šiandien teikės "Lietuvai" pagelbėti ateiti; didesnė Kalėdų Dovaną Lietuvai paruošti galėsime.

Štai mūsų milžinai-laikraščiai: "Tėvynė", "Vienybė Lietuvių", "Dirva" ir "Sąjunga" ateina į pagalbą. Visi šie laikraščiai turi po gerą armiją, visuomet pasirengusią už Lietuvos Nepriklausomybę visas pastangas dėti Lietuvai tokiais galimais nepasivils. Dienraštis "Lietuva" su buru senų ir naujų pulkų rengiasi užimti didžiausią frontą. Mat, "Lietuva" pereinai metais daug praktikos gavo, todėl šį metų žada dar daugiau kovoti. Kada visais frontais antysk imsimė atakuoti, nėra nei mažiaušios abejonės, kad laimėjimas ir LIETUVOS LAISVĖ bus mūsų nuopelnas.

Broliai ir seserės! Imkimės visi už to malonaus darbo. Imkimės greitai, nes vos keletas savaičių ligi Kalėdų pasilikio. Jūs smarkiau pasidarysime, juo greičiau Kalėdų sulauksime, kad po sunkaus darbo smagiai pasilsėtumėte ir vaisiais savo darbo pasigėrėtumėte.

KAIP ORGANIZUOTI AUKŲ RINKIMĄ KALĖDŲ EGLAITĖI.

1. Reikalinga kiekvienam miestelyje susirinkti lietuvių veikėjams, išrinkti Kalėdų Eglaitės Komitetą, ir jo globai pavesti apsiemusių rinkti aukas Lietuvos Laisvei;

2. Komiteto nariai ir aukų rinkėjai privalo salyg reikalo susirinkti ir tinkamai vesti surašus aukautojų. Taipgi Komitetas privalo saugoti surinktas aukas ir stengtis kaip galima greičiau išsiusti Kalėdų Eglaitę.

3. Komitetas privalo tēmyti bent vieną laikrastį, kuriame vedama Kalėdų Eglaitės skyrus ir pastebėti, ar teisingai pakviutos aukos. Visą Kalėdų Eglaitės skyrų patartina perskaityti susirinkime, kad žinojus, kaip kiti lietuviai dirba tėvynės labui.

4. Reikalinga įsitēmyti, kad visos Kalėdų Eglaitės surinktos aukos, visoki laiskai ir rašinėliai privalo but sunčiami šiūmi adresu:

KALĖDŲ EGLAITĖ,
3253 So Morgan St.,
Chicago, Ill.

Aukavusieji nemažiau \$5.00 gaus gražius diplomus-paliudijimus.

GERA PRADŽIA.

Prie atidarymo skyrus "Kalėdų Eglaitės" Lietuvos Laisvei auksa šie tėvynainiai:

Chicagoje:
Justinas Kulis, aptiekorius \$50.00
Adv. F. P. Bradchulis 25.00
Adv. B. K. Balutis, 25.00
Dr. A. J. Zimontas, 25.00
Dr. K. Drangelis, 25.00
S. Kvietka 5.00
A. Olšauskas, 5.00
Iš Cleveland, Ohio:
J. Gedminas, 5.00
K. S. Karpavičius, 5.00
B. K. Jankevičius, 1.00

Viso aukų \$171.00

Kalėdų Eglaitės skyrus eis iki pat Kalėdų. Laiko nedaug. Griežimės už darbo kuosmarkiausiai iš pat pradžios. Smarkiau pradėsime, daugiau padarysime.

GERAS DERLIUS.

Dėdė Samas jau įsivertė sau St. Mihiel tvirtovę "dyną"—toliaus guli Metz ir Berlinas.

IS KARĖS LAUKO.

(Tasą nuo 1-mo puslapio)

REIKALAUJA TEISMO VON TIRPITZ'UI.

Kopenhagenas, spalio 27 d.—Korespondentas danų laikraščio Berlingske paduoda žingeidų pasikalbėjimą, kokį jis turėjo su Maximilian Harden'u, žinomo vokiško laikraščio redaktorium.

"Mes turime išardyti Vokietijos valstybių konfederaciją"—sako Harden.—"Ji perbangiai atsina. Mūsų skola išneša dabar du šimtu milijardų. Mūsų ankų vaikai gims vien tik tam, kad savo darbą ją atmokėti. Mes negalime ištesėti bereikalingiems papuošalams, kaip kad imperija."

Apie Wilsoną jis pasakė:

"Wilsonas yra šis-tas. Tik pamislikyt, paprastas" profesorius su pasaulio likimu savo rankose! Ar tai ne puiki mintis? Bet privalo buti vyras minties, kas padarys taiką,—ne gimusių kunigaikščių, bet vyras, kuris pats sutvėrė savo idealus. Rugpjūčio 23 d. aš rašiau sekanciam mūsų vyriausiajam komandai: "Rudeny jį turėsime atiskreipti prie Wilsono."

Kalbėdamas apie submarinų karę, jis tarė:

"Aš tikėjosi, kad von Tirpitz (buvusis Vokietijos laivyno ministras, kuris pradėjo submarinų karę ir tokiu būdu įrėmė karę prieš Vokietiją ir Ameriką) kaip tik galimai greičiau bus pastatytas prieš teismą. Privalo buti rybos tam, ką vieni žmonės gali padaryti kitiems. O belgiška karė buvo pradėta su aštriū špū (apgavyste) iš mūsų pusės, ir todėl aš niekada nesididžiau mūsų militarisko mis pėgalėmis, nes jos buvo neapbingumo pasekmė. Bet šiandien sutartys jau neb'yra vien tik popiergaliai.

Von Kuehlmann ir grafas Czernin (Vokietijos ir Austrijos premierai, padariusieji negarbingos atminties taiką Lietuvių Brastoj) yra dvi pėrežastys tam, kad pasaulis šiandien skaito mūsų šulerialais, bet pirmas uždavinys po karės privalo buti sutvėrti tvarką Rusijoj."

Pabaigoj, pasiklausius Har-den'o, ką jis mano apie kaizerišką Hohenzollernų šeimyną, jis atsakė taip:

"Aš visuomet turėdavau nesmagias mintis apie valdoną (dabartinį kaizerį), kuris žengdamas ant savo sosto 30 metų atgal, pasakė: "Aš vesiu jus į garbingas dienas." Mes pažįstame tas garbingas dienas dabar. Wilhelmas persimainė į "film-helmą" o Vokietija į menką krutamų paveikslų teatrą. Dabartinės sėdime ant griuvėsių šitos trijų dešimtų metų politikos."

PETROGRADE VĖL RIAUŠES PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Stockholmas, spalio 22 d. Sulyg čia atvykusių iš Rusijos žmonių, neutralių šalių pavaldinių, keli tukstančiai sukilusių jurininkų sustabdė perstatymą Marjinskio teatre Petrograde spalio 14 d. ir priverė orkestrą lydėti juos į Smolny Institutą, idant užprotestuoti prieš Petrogrado komunos viršininko Zinovjevo paliepimą rekrutuoti jurininkus bolševikų armijon.

Bolševikai suorganizavo pasipriešinimą ir jurininkai tapo užpulti ir sumušti. Daugelis jų vėliau liko nužudyta.

Mūšiai gatvėse ir riaušės, kaip pasakojama, tęsėsi keletą dienų. Kartu su sukilimu Petrograde, buvo taipgi sumišimų Maskvoje, bet apie jų didumą platesnių žinių negauta.

JUGO-SLAVAI ATSKILO NUO AUSTRIJOS.

Basel iš (Šveicarijos), spalio 23 — Centralinis pildomasis komitetas, išrinktas spalio 5 d. nacionalės slovenų, kroatų ir serbų tarybos mieste Agrat paskelbė, kad jis tuojaus pradės vedimą politinių reikalų tų tautų.

Jis paskelbė sekantį programą: Pirmą — Suvienyti visus slovenus, kroatų ir serbus, neatsižvelgiant į politiskus rubežius, kas reiškia, kad jie stovi už susivienijimą su Serbija.

Antra — Sutvėrti neprigulminą valstybę demokratiniiais pamatais [t. y. Jugoslaviją].

Trečia — Rupintis, kad tarybos atstovaujamos tautos turėtų delegatų taikos konferencijoj.

Komitetas atmeta Austrijos karaliaus planą išnišimui tautinių problemų. Jis gvarantuos laisvą vystimąsi visų tautinių mažumų, kurios įeity į suorganizuotą valstybę. Kaimynėms valstybėms bus užtikrintas liuosas priėjimas prie jurių, jei jos nedarys pasikėsinimų ant konstitucijinių teisių valstybės ir jos teritorialės nepaliečiamybės.

VOKIEČIŲ ŽIAURUMAI SU RUSŲ BELAISVIAIS.

Bruges, spalio 27 d. Naujas ir aiškus parodymas nežmoniškumo Vokietijos valdžios tapo atrastas, kuomet belgų kareiviai išliuosavo dalį savo krašto. Jie rado daugybę rusų kareivių, kurie buvo suimti tris metai atgal ir vokiečių darbininkų buvo priversti dirbti kariškose rotose. Su rusais buvo apsieinama kuoraišiausia. Jie buvo verčiami dirbti už mušio linijos. Jie nieko nežinojo nei apie Rusijos revoliuciją, nei apie caro mirtį, nei apie Brest-Litovsko taikos sutartį.

9,000 AUSTRŲ PATEKO NELAISVĖN.

Londonas, spalio 29 d. Italijos fronte italai su anglais naujinio prieš austrus ofensyvą. Su viena žiena nt tik toloką eilą pasivarė pirmyn, bet dar užgriebė 9,000 austrų ir 51 armotą.

Italai su anglais perėjo upe ir žmonijos gerovei!"

Piave 12 mylių ilgio frontu ir varosi pirmyn.

IS AMERIKOS.

MELAI DEL INFLUENZOS.

Washington, D. C. Karės Departamentas autorizuoja Brig. generolo C. Richards, veikiančiojo genralio chirurgo, sekantį pranešimą:

"Man dar buvo nepranešta—sako gen. Richards—biauresnės melagystės kaip toji, kuri dar neseniai labai plačiai pradėjo visur platintis. Joje sakoma, jog nūrsės ir daktarai būvę nubausti saulei tekant už platinimą influenzos ir pneumonijos tarpe kareivių.

"Nei Suv. Valstijose, nei užrubežio stovyklose (kampėse) už tai nebuvo nubausti nei daktarai, nei nūrsės, nei kas kitas.

"Tie paskalai yra juokingi ir be jokio pamato. Jie yra skleidžiami įvairiose formose, bet visur yra į viens kita panašūs ir turbūt paeina iš tos pačios vietos—iš vokiečių propagandistų. Ant nelaimės, kaip tai dažnai atsitinka, tiems, kurie tokius melus sumano, juos platinti padeda daugelis lengvatikių žmonių, kurie patys dalyko neįstėrė ir nežinodami tas biauarias žinias skleidžia, pasakodami kitiems."

ROOSEVELT SULAUKĖ 60 METŲ AMŽIAUS.

Pereitą nedėdienį Theodoras Roosevelt, buvusis šios šalies prezidentas ir vienas iš žymiausių šių dienų amerikų, apvaikščiojo 60 metų gyvenimo sukaktuves.

Pulkininkas Roosevelt apvaikščiojo sukaktuves ramiai namie, praleidusias dieną savo šeimynos tarpe, burio savo anukų suptas, bei skaitydamas daugybę telegramų su pasveikinimais, kurie atėjo ne tik iš Amerikos, bet iš visų dalių pasaulio.

Nors senyvo amžiaus, bet pulkininkas Roosevelt yra dar pilnas sveikatos, veiklumo ir ugingos energijos.

Amerikos politiskame gyvenime Rooseveltas yra vienas iš didžiausių šulų ir neabejotinai vaidsingiausias amuo pastarųjų laikų. Amerikos istorijoj. Ar prezidento kėdėje, ar privatiskame gyvenime, jis visuomet buvo ir yra milžiniška įjega, kuri su viltkanu stiprumu apreiškavo Amerikoniškos dvasios ypatybes.

Tarp Amerikos lietuvių pulkininkas Roosevelt visuomet turėjo daug pasekėjų ir pritarėjų. Pastaraisiais laikais lietuviai nemažai yra jam dėkingi, kuomet jis, vienas iš pirmiausių tarp Amerikos veikėjų, savo politiskose straipsniuose ir prakalbose pradėjo kalbėti apie užgėdinimą lietuvių teisingų tautinių reikalavimų.

Šiose sukaktuvėse lietuvių siunčia šiam garbingam ir didžiam Amerikonui se i lietuvišką pasveikinimą: "Buk sveikas drutas ir dar ilgai ir pasekmingai darbuokis šios didžios šalies ir žmonijos gerovei!"

PREZIDENTO ATSIŠAUKIMAS.

Washington, D. C. Lapkričio 5 d. atsisbus svarbūs rinkimai, laike kurių, apart įvairių vietinių valdininkų, bus renkami taipgi ir kongreso atstovai—kongresmanai ir senatoriai.

Prieš šiuos rinkimus Prezidentas Wilsonas išleido viešą atsiliepimą į Amerikos žmones su prašymu, idant jie balsuotų už demokratų partiją. Prezidento atsišaukimas yra sekantis:

"Mano sanpiličiai:

"Kongreso rinkimai yra štai po ranka. Jie pasitaiko kritiskiausių laikų, kokį mūsų šalis bent kada yra turėjusi, ar turės mūsų laikais. Jeigu jūs užgėrėte mano vadovystę ir norite, idant aš ir toliaus bučiau jūsų netrukdomu atstovu naminiuose ir užrubežiniuose reikaluose, tai aš nuosirdžiai meldžiu, idant jūs neabejotinai išsireikštumėte tuo atžvilgiu, išrinkdami Demokratišką daugumą kaip Senatą, taip ir Atstovų Butan. Aš esu jūsų tarnas ir priimsiu jūsų nutarimą be priekabių, bet mano galė pildymui didelės užduoties, pavestos man per Konstituciją, butų serioziskai pakliudyta, jeigu jūs nusprendimas butų nepriekankus, ir aš turiu atvirai jums pasakyti tai, nes taip daug kritiskų reikalų priklauso nuo jūsų verdikto. Joks gero šokinio skrupulas neprivalo stovėti skersai kelią kalbėjimui aiškos teisybės tarpe rimtais laikais, kaip kad dabartiniai laikai.

"Aš neturiu minties pasakyti, kad bile kuri politiska partija butų svarbiausia patriotizmo dalykuose. Aš pergilai atjauciū pasiiventimus, kurie tapo padaryti šioje karėje visų mūsų piliečių, nežiurint partijos afiliacijų, idant turėti tokią mintį. Aš tik noriu pasakyti, kad dabartinės mūsų užduoties sunkenybės ir delikotniškumai yra tokios rūšies, kad yra neatbutinai reikalinga, idant tauta duotų savo nepadalintą paramą valdžiai esančiai po vienoda vadovystė, o Republikoniškas Kongresas padalintų vadovystę.

"Mažumos lyderiai dabartiniame Kongrese (republikonai) stovėjo nebejotinai už karę (pro-kariški), bet jie buvo anti-administratyviski (priešingi Prezidentui). Ant kiekvieno beveik žingsnio nuo to laiko, kaip mes pradėjome karę, jie mėgino atimti politikos pasirinkimą ir karės vedimą iš mano rankų ir pastatyti tai po kontrole savo locono parinkimo priemonių. Dabar ne laikas nei padalintai tarybai, nei padalintai vadovystei.

"Komandos vienybė yra dabar taip reikalinga civiliskam veikime, kaip ji yra reikalinga ir ant mušio lauko. Jeigu Atstovų Buto ir Seneto kontrolė butų atimta dabar iš rankų partijos esančios galybės [nuo demokratų], tai priešgininga dauguma galėtų apimti įstatymdavystės kontrolę ir priverstų kiekvieną darbą dirbti ginčų ir obstrukcijos tarpe.

"Išbalsavimas Republikoniškos daugumos atstovų į bile Kongreso Butą, apart to, tikrai butų išaiskinta anoj pusėj vandenyno [Europoj], kaipo atmetimas marq vadovystės. Už republikonų partiją kalbantieji ragina jus išrinkti Republikonišką kongresą, idant jis pagelbėtų ir remtų Prezidentą, bet jeigu net jie tokiu būdu įtikintų nekuriuos lengvatikius balsuotojus šioj pusėj vandenyno, tai jie neįtikintų nieko anoj pusėj [Europoj].

"Yra lygiai gerai supranta ma tenai, kaip ir čia, kad Republikoniški lyderiai nori ne tiek remti Prezidentą, kiek jį kontroliuoti. Žmonės talkininkų šalyse, su kuriomis mes esame susidraugavę prieš Vokietiją, yra pusėtinai susipažinę su rinkimų reikšme. Jiems butų labai sunku tikėti, kad Savienytų Valstijų balsuotojai nusprendė savo Prezidentą remti išrinkimu į Kongresą daugumos, kontroliuojamos tais, kurie faktiskai nepritaria Administracijos pažiūroms ir darbams.

"Aš nereikalauju, sakyti jums, mano sanpiličiai, jog aš prašau jūsų paramos ne iš atodairės ne į save, ar į [sav] politiską partiją, bet iš atodairės į pačią tautą, idant jos vidujinė tikslo vienybė butų matoma visam pasauliui.

"Paprastais laikais aš nesijausčiau galis daryti toki atsišaukimą prie jūsų. Paprastais laikais padalintos tarybos gali but pakenčiamos be pastovios blėdies šaliai. Bet šie nėra paprasti laikai. Jeigu šiomis kritiskomis dienomis yra jūsų norų palaikyti mane su nedalintina mintim, tai aš meldžiu, idant jūs taip pasakytum tokiu būdu, kurio negalima bus klaidingai suprasti nei čia namie, nei tarp mūsų sandraugų anoj pusėj vandenyno. Aš pavadu mano sunkenybes ir mano viltis jums.

Woodrow Wilson.
Baltasai Namas,
Washington, D.C.,
spalio 2 d. 1918 m.

"LIETUVOS" SKAITYTOJAMS.

Jau netrukus pradėsime leisti "Lietuvą" kasdien. Prenumeruoti dienraštį yra tikokia negu už savaitinį. Prenumerata už dienraštį yra sekanti:

CHICAGOJ METAM \$6.00
pusei metų3.50
trims mėnesiams1.85
Kituose miestuose, metam \$5.00
pusei metų3.00
trims mėnesiams1.65
Kanadoje, metam \$7.00
Kitose šalyse, metam \$8.00

Visiems savo dabartiniams skaitytojams mes pradėsime siuntinėti dienraštį nuo dienraščio pirmo numerio ir iki tolei, kol sulys viršmėtos kainos užteks jo jau seniau prištų pinigų.

Iki kol kiekvieno skaitytojo pinigų užteks dienraščio prenumeratoriui, tas bus pažymėtas ant jo adreso geltono lapelio trimis skaitlinėmis tokiu pačiu būdu, kaip kad ir dabar yra pažymėta.

Pirma skaitlinė parodys mėnesį, antra—mėnesio dieną, o trečia metus,—kaip jau apie tai esykį "Lietuvoje" aiškinome.

Jeigu jūs kartais nenorėtum skaityti dieninio laikraščio, o tik savaitinį, kaip ir pirmiausia, tai apie tai duokite mums tuojaus žinią. Tada jūs gausite "Lietuvą" sykį į savaitę, kaip ir iki šiolei gaudavote. Jeigu mums

bar ne laikas nei padalintai tarybai, nei padalintai vadovystei.

"Komandos vienybė yra dabar taip reikalinga civiliskam veikime, kaip ji yra reikalinga ir ant mušio lauko. Jeigu Atstovų Buto ir Seneto kontrolė butų atimta dabar iš rankų partijos esančios galybės [nuo demokratų], tai priešgininga dauguma galėtų apimti įstatymdavystės kontrolę ir priverstų kiekvieną darbą dirbti ginčų ir obstrukcijos tarpe.

"Išbalsavimas Republikoniškos daugumos atstovų į bile Kongreso Butą, apart to, tikrai butų išaiskinta anoj pusėj vandenyno [Europoj], kaipo atmetimas marq vadovystės. Už republikonų partiją kalbantieji ragina jus išrinkti Republikonišką kongresą, idant jis pagelbėtų ir remtų Prezidentą, bet jeigu net jie tokiu būdu įtikintų nekuriuos lengvatikius balsuotojus šioj pusėj vandenyno, tai jie neįtikintų nieko anoj pusėj [Europoj].

"Yra lygiai gerai supranta ma tenai, kaip ir čia, kad Republikoniški lyderiai nori ne tiek remti Prezidentą, kiek jį kontroliuoti. Žmonės talkininkų šalyse, su kuriomis mes esame susidraugavę prieš Vokietiją, yra pusėtinai susipažinę su rinkimų reikšme. Jiems butų labai sunku tikėti, kad Savienytų Valstijų balsuotojai nusprendė savo Prezidentą remti išrinkimu į Kongresą daugumos, kontroliuojamos tais, kurie faktiskai nepritaria Administracijos pažiūroms ir darbams.

"Aš nereikalauju, sakyti jums, mano sanpiličiai, jog aš prašau jūsų paramos ne iš atodairės ne į save, ar į [sav] politiską partiją, bet iš atodairės į pačią tautą, idant jos vidujinė tikslo vienybė butų matoma visam pasauliui.

"Paprastais laikais aš nesijausčiau galis daryti toki atsišaukimą prie jūsų. Paprastais laikais padalintos tarybos gali but pakenčiamos be pastovios blėdies šaliai. Bet šie nėra paprasti laikai. Jeigu šiomis kritiskomis dienomis yra jūsų norų palaikyti mane su nedalintina mintim, tai aš meldžiu, idant jūs taip pasakytum tokiu būdu, kurio negalima bus klaidingai suprasti nei čia namie, nei tarp mūsų sandraugų anoj pusėj vandenyno. Aš pavadu mano sunkenybes ir mano viltis jums.

Woodrow Wilson.
Baltasai Namas,
Washington, D.C.,
spalio 2 d. 1918 m.

tokios žinios neduosite, tai mes manysim, kad jūs norite skaityti dienraštį ir sulys to išskaitliuosim ir ant jūsų adreso pažymėsime trimis skaitlinėmis, iki kokiam laikui jūs gausite dienraštį už savo jau įmokėtus pinigus.

Geriausiaius jį padarysime, jeigu tuojaus prištųsime savo prenumeratorą už dienraštį už visus metus, ar už pusę metų. Tuomet mes jūsų vardą padėsime ant reguliškios listos ir jūs gausite dienraštį be jokios pertraukos. Jeigu jūs dabartinę prenumeratorą dar neužsisibaigė, tai mes tai prirokuosime prie jūsų naujos prenumeratoros už dienraštį.

Siųskit savo prenumeratorą tuojau, ir savo draugus pakalbinkite užsirašyti naują dienraštį "Lietuvą". Prenumeratos kainos paduota augščiau ir ant 8-to puslapio.

Dienraštis pradės eiti jau netrukus. Šitas "Lietuvos" numeris yra jau paskutinis savaitinis "Lietuvos" numeris. Po to pradės jau eiti "Lietuvos" dienraštis.

Mes jau baigiame rengtis prie dienraščio leidimo. Baigkite rengtis ir jūs su savo prenumeratora.

"LIETUVA" DAILY,
3253 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPĖLIS.

Ar žinai, mielas skaitytoja, kas tai yra LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ? Be abejo, žinai, nes apie ją nežino tik tie, kurie neskaitytoja, kurie laikraščius, neseka mūsų gyvenimo, nėra tikrais, susipratusiais lietuviais.

Kas lietuvis, — tas žino, kad LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ, — tai pirmą ir gryną Lietuvį Bankinę įstaigą, kuri pastatė savo tikslu priglėbtai karės istorijai Lietuvai atsistatytį, organizuoti lietuvių savitą pramonę ir pirklybą, — organizuoti Lietuvius Amatinkus.

Karė daug ko mus pamokino. Tarpe kitų dalykų, aiškiai mums nurodė, kad atėjo organizuoto gyvenimo gadynė, kad organizacija visur yra reikalinga, ypač gi visuomeninės uokės, arba ekonomijos srityje. Tą pastebėjo prieš porą metų mūsų veikėjai, ir susirinkę rugsėjo 28 ir 29 d. 1916 m. skaitlingame Atstatymo Seime, Brooklyne, N. Y., svarstė kaip Lietuviai turėtų savo ekonominį gyvenimą suorganizuoti.

Dalyvavo tame seime geriausi mūsų žmonės įvairių pažiūrų. Buvo ten mūsų sietiškos inteligentija, buvo ir mūsų dvasiška, ir stambiausių mūsų organizacijų atstovai. Visi su atsidejimu svarstė, kaip sutvarkyti Lietuvos Atstatymo darbą, kaip užtiesti pamatus naujam lietuvių tautos ekonominiam gyvenimui. Tų visų svarstymų pasekmėje ir buvo įsteigimas LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

Lietuvos Atstatymo Seimas nusprendė, kad bendrovė, dėlėi pasekmingso savo darbo, turi surinkti vieną milijoną doliarų. Bet kuomet seimas buvo laikytas, karės galo ir nesimatė. Už tad mūsų žmonės, sulgy lietuvių papročio, ir nesiskubino su kapitalo spietimu. Ir taip per du metus LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ gėlėjo sumobilizuoti vos tik \$60,000.00 Lietuvos Atstatymui.

Suprantama, yra tai stambi suma, — bet toli iki milijono; gi karė jau baigiasi. Dar keli mėnesiai, — ir taikos darybos gal gėlės prasidėti. Po taikai tuojau reiks pradėti lietuviams Lietuvos Atstatymo, ekonominio oraganizavimosi darbą. — Ei, broliai lietuviai, — dabar jau ne laikas snausti! Neuženka jau gerų norų! Reikia darbo, — sunkaus, įtempto darbo!

Broliai ir Seseris! Turime butinai surinkti vieną milijoną doliarų Lietuvos Atstatymui, — LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ. Žiūrėkime su kokių įgyčių įtempimu kiti atlieka panašius darbus. Amerika jau ketvirtą kartą užtraukia Laisvės Paskolą, kiekvieną su geriausiu pasisekimu. LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS šėrai, — tai savo rūšies mūsų tautos laisvės bondsai, — nes pramonė ir pirklybai žydi Atstatytoj Lietuvioj, — pražydės mūsų tautai laisvė!

Už tad kiekvienas susipratus lietuvis ir lietuvi, kiekvienas mūsų organizacija, privalo dėtis prie LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS, privalo pirkti josios šėrus. Tuoni ir sau ir mūsų tautai atliks naudingą darbą, parems lietuvių progresą. Broliai, — prie darbo! Mobilizuokite kapitalą LIETUVOS ATSTATYMO reikalams.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ĮGALIOJIMŲ LENKYTNĖS (KONTESTAS)

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ turi jau surinkto kapitalo\$60,000.00

Ir pasiryžo per lapkritį ir gruodį šių metų surinkti dar\$40,000.00

Kad sutikti Naujus 1919 METUS su\$100,000.00

Bus tai pamatas sumobilizavimui vieno milijono doliarų reikalingų LIETUVOS ATSTATYMO darbams.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ turi daugelį mūsų kolonijų savo įgaliojimus at-

stovus. Kad paskatintus juos prie įtempto darbo, LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ paskyrė tris brangias dovanas tiems įgaliojiniams, kurie parodos daugiausia šėrų bėgyje lapkričio ir gruodžio mėn. 1918 m.

Taigi, įgaliojiniai, — prie darbo! Atminkite, kad turite iki Naujų Metų sumobilizuoti LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖI \$40,000.00. Gi jūs, skaitytojai, sekite kas savaitę jų darbų pasekmes ir LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS augimą.

KAIP GALIMA TAPTI LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS NARIU.

Reikia pirkti LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS šėrus. Mažiausias užsirašymas yra \$50.00. Užsirašymas galima mokėti pinigais, viską ant syk, arba lygiomis dalimis per to mėnesių.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS nariai gaus sau visą Bendrovės pelną, kurio didumą priklausys nuo apyvartos didumo. 1917 metuose Bendrovės apyvarta daleido išmokėjimą 4% dividendo. Tikrai apyvartai prasidėjus, uždariai bus daug didesni.

Biznio žvilgsniu, pinigai įdėti LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS šėrus yra geriausias investimentas.

Dėlei platesnių informacijų rašykite į

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
(Lithuanian Development Corporation),
320 Fifth Avenue,
NEW YORK, N. Y.
(Paskelbimas)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEW YORK, N. Y.

Pereitą savaitę buvo begaliniai daug svarbaus darbo, nuo kurio beveik priklauso Lietuvos likimas. Lietuvių veikėjų intencijos pasiekė augščiausio laipsnio.

T. Tarybos susirinkimas įvyko pereinamojo antradienio vakare, spalio 22 d. Čionai paaiškėjo, kad mūsų globėja, Suviennyto Valstijos, leidžia pasiskelbti mažojo tautos savo neprisigulmybės. Dėlei padidinio svarbos svarbumo to begaliniai svarbaus mažonjom tautom akto, visos seimas mažųjų tautų atstovų (arba taip vadinama Mid-European Union) likosi perkeltas iš Washingtono į Philadelphia į Independence Hall. Tai yra perkelta į istorišką vietą Suviennytoje Valstijoje, kurioje 1776 metais Suv. Valstijų didvyris Juris Washingtonas paskelbė Suv. Valstijų neprisigulmybę. Toje valandoje sugaudė Neprisigulmybės Varpas, apreiškiančis gimimą naujos, galingos ir demokratiškosios valstybės pasaulyje.

Taip ir dabar paaiškėjo, kad spalio 22 d. toje pat vietoje suskambės naujas panašus varpas, reiškiantis atgimimą eilės mažųjų tautų. Suskambės kiekvienai tautai atskirai, kaip jos atstovai padės savo parašą po mažųjų tautų atgimimo deklaraciją.

Taip pat sužinota, kad tą pačią dieną bus Philadelphiajį perskaityta prieš Amerikos visuomenę mažųjų tautų Neprisigulmybių Deklaracija.

Taipgi buvo sužinota, kad spalio 25 dieną paskirta lietuviams, kurioje jie turi išdėstyti visus teisingiausius savo reikalavimus ir tartis su lenkais ir t.t. Tuojau griebtasi už darbo. Gynimui lietuvių reikalų prieš lenkus pagelbai Dr. J. Šliupas ir kitiems lietuvių atstovams darinkta šie: V. Jankauskas, V. K. Račkauskas, Lopatto, M. J. Viniškaitis, P. S. Vilmonas ir B. K. Balutis (jei suspės pribūti Philadelphiajį). Be to dar dalyvauti apsiėmė ir inžinierius T. Norus (T. Naruševičia). Taip

ANT VAKARINIO FRONTO.
Dėdės Samo "ašmėcius" (kulkos), kaip matyt nevisai patinka nei kaizeriui, kuris baigia kojas versti, nei jo suneliui, kronprincui.

gi sutarta, kad po Neprisigulmybės Deklaraciją pasirašys gerb. Dr. J. Šliupas. Ir anksti serečose ryte Dr. J. Šliupas, Norus ir Jonas Žilius išvažiavo Philadelphiajį seiman.

Spalio 23 d. toje pat vietoje McAlpin hotelyje įvyko katalikų Am. Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuriame, be abejonės, svarstė tuos pat reikalus. Vakare gi Dr. J. Šliupas porai valandų pribuvo iš Philadelphiajį New Yorkan pasitarimams.

Spalio 24 dieną tame pat McAlpin hotelyje New Yorke įvyko abiejų tarybų posėdis. Svarstyta daugybė politinių reikalų, pasiūstos telegramos Philadelphiajį, etc. Svarstyta pasiuntinytės Anglijon, Japonijon ir t.t. Svarbiausiu punktu buvo pakeltas klausimas, kad reikalinga apšaukti Lietuvos Neprisigulmybę. Tas ilgai svarstyta. Tautininkai didžiojoje laukė už padarymą tokio akto. Bet katalikų atstovai rado tokį taip svarbų aktą paskelbti prie šitokių aplinkybių ne rimtai atliktu aktu ir klausimas nupuolė.

Tuom pačiu laiku Philadelphiajį ejo darbas, kur mus atstovavo Dr. J. Šliupas, T. Norus, J. Žilius ir katalikų atstovai. Dr. J. Šliupas pasakė prkalbą, kuri patilpo Amerikos spresoje.

Tą pat vakarą Dr. J. Šliupas, J. Žilius, T. Norus (inžinierius T. Naruševičia), Česnulis pribuvo iš Philadelphiajį New Yorkan posėdinį dēlei pasitarimų.

Vakare gi įvyko iškilninga vakarienė, kurioje specialiai ant pusantros valandos pribuvo ir prof. Miller, Mažųjų Tautų Unijos Direktorius, reprezentuojantis Suv. Valstijų valdžią, dēlei trumpo pasikalbėjimo. Taipgi buvo tikėtasi, kad ir profesorius Masaryk pribus, bet jis negalėjo pribūti.

Vienok čionai įvyko vienas iš mums lietuviams, o ypač tautininkams nesmagiausių apsiėsimų. Dēlei susibėgusių tam tikrų negerų aplinkybių Dr. J. Šliupas reizinavo iš savo vietos.

Laikė vakarienės gerbiamas profesorius Milleris pasakė kalbą, iš tos kalbos kaip ant delno patirta, kaip daug dirba Suv. Valstijos dēl mažųjų tautų ir apskritai dēl paluosavimo pasaulio.

Paskui profesorius Milleris padarė atskirai kiekvienos tautos reikalą, kalbėjo apie lietuvių. Pasakė, kad kiekvieną tautą kokios pribūdus, prie kokios vienybėje prieis. Vienybė ir partijų sutartinumas, — tai pamatinis tautų reikalas. Nurodė Lietuvos padėjimą iš visų pusių.

Profesorius Millerio kalba buvo labai gili, kartu mums lietuviams labai prielanki ir kartu užmetanti, kad jei nebutų pas mus sutartinumas, būtų sunkiau įgyti tą, ko visi lietuvių trokšta. Jis dar ir antru atveju kalbėjo ir tuojau apledo hotelį, kad vykkti Philadelphiajį.

Laikė vakarienės ir po įspūdių tokios kalbos kiekvienas iš ten buvusiųjų jautėsi nepaprastame padėjime. Čia ir likosi sutarta, kad po Neprisigulmybės Deklaraciją pasirašys inžinierius T. Norus (Naruševičius), o viešą prkalbą prieš Philadelphiajį minia pasakys Jonas Žilius.

Tuojaus po vakarienės vieni iš veikėjų išvažiavo Philadelphiajį, kad ryte spalio 25 d. stotiposėdinį, tarybosna su lenkais. Kiti gi veikėjai pasiliko nakvoti New Yorke, kad ryte anksti vykkti Philadelphiajį.

IS FT. STANTON, N. M.

Gera žmonės sako, kad viena bėda, tai dar ne bėda.

Tas išeina ir teisybė. Pirmiausia Fort Stanton sirgdavo tik džiauo, o dabar kaip suėmė džiauo, ispaniška infliuza ir jos padėdovė pneumonija (karštligė), tai jau visai riestai buvo.

Fort Stanton nėra miestas, tik ligonbutis apie 39 mylias atstu nuo miesto. Dabar jau ta infliuza pavietrė truputį apsisistojo, mirčių daug mažiau yra.

Oras čia labai sveikas — ne peršiltas ir nešaltas — kaip sykis vidutiniskais.

Antanas Grigonis.

IS CLEVELAND, OHIO.

Šis tas iš vietos veikimo. Vietos vidurinės sriovės draugijų veikime krutama. Daugiausiai, rodos, dirba prie ALTS. 48-tos kuopos esąs "Varpo" choras.

Rengia maž-kas mėnesis vakarų-perstatymus. Sandaros kuopos irgi dirba, nors daugumas darbas yra pavesta varpiečiams. Sandaros organo rėmė šio kuopos stovi antroje vietoje; kiek daugiau "Sandaros" fondan aukų yra davę tik bostoniečiai.

ALTS. 18-ta kuopa, tik nupirkus organą, paaukojo virš \$70. Dabar vėl, esant reikalui, kuopa nutarė kas mėnesis mokėti "Sandaros" organo fondan.

Jeigu visos Sandaros kuopos, pavieniai nariai ir sandarių simpatizatoriai mokėtų sistematiškai kas mėnuo, tai netrukus būtų organas bei jo spaustuvė pilnai išmokyta ir grynai sandarių nuosavybė. Bet, deja, dar esama nepagirtino papročio, įsigyvenusio pas nekurius vidurinės sriovės veikėjus — jie, azuotrupinėsi sriovinės organizacijos ar jos organo palaikymu — daugiau rupinasi: ar jų, ar kitų šalininkai-draugai ten dirbs. Mano manymu pirma reik pastatyti tvirtai organizaciją ir organą, o tada rasiame ir atsakančius asmenis prie organizacijos — Sandaros vairo pastatyti. Dabar, tiems ka daugiausiai riksmė kėlė ir net rašo savo laikraščiuose apie Sandaros organo "žlugimą" atrodo, kad jiems asmenų reikalai daugiau apeina negu organizacijos — jei man nepatinka asmuo, tai težlunga ir organizacija... Bet jie pamiršta, kad jei nebus organizacijos, tai nebus nei kalbos apie pastaty-

mą jos vedimui sau pageidaujamų asmenų. Tad visų sandarių, — ar "kairiųjų" ar "nekairiųjų" — pirmiausia pareiga yra pastatyti tvirtai savo pontinę organizaciją. Jei visi dirbsime iš širdies, tai ir nebus vietos nei laiko užsipildinėjimams.

Vietos sandarių tarpe irgi yra frakcijų, iškyla jų tarpe ir nesusipratimų. Bet, kiek man teko iš šalies tēmyti, tai jau "kairesnėji" iš "nekairiųjų" puses daugiau yra užpildinėjami.

Kitose draugijose veikiamą vidurinės sriovės žmonių irgi gana pasekmingai. Štai 20-ta kuopa paaukojo apie \$30 šiais metais Lietuvos Neprisigulmybės Fondui. Už \$30 nupirko "Lietuvos" Dienraščio šėrų. Pasirupino įvykinti TMD. kuopą ir pono Račkausko "Tėvynės" redaktoriaus sumanymą — sutverti Centralinio Komiteto skyrių. Skyrius sutverta ir jau priguli prie jo apie 30 narių. Rengiasi dar ir veiklą suvaidinti.

Reikėtų tik tautininkams daugiau padirbėti vietos SLA. kuopoje. Kiekvienam tautininkui reikėtų prisirašyti ir savo draugus prirašyti. Pastaruoju laiku pas mus daugiausiai narių prirašo socialistai. Nereikėtų apsielsti ir mums. Socialistų toje kuopoje yra nedaug ir jei kada jie ten pravestų savo užmanymų, tai jų kaltinti nebūtų galima. Priešingai, tautininkai turėtų kaltinti save už apsielidimą. Žinoma, tautininkai nėra niekur apsielidime, tai ir šioje kuopoje nebus ir pasistengs kuo daugiau narių savo sriovės pritraukti.

Apie šiaip veikimą daug ką tuo tarpu nėra ko parašyti. Visas veikimas vietos draugijų suparalyzuotas iš priežasties ligos. Epidemiją infliuza siaučia. Nemaža lietuvių serga ir jau keholika mirė.

Naujas Korespondentas.

IS CLEVELAND, OHIO.

Gražus "Varpo" choro vakaras.

Atėjus rudenio sezonui, prie A. L. T. S. 18-tos kuopos esąs vyriausio "Varpo" choras stropiai ėmėsi už darbo dailės dirvoje. Prieš savo darbo viešą visuomenę parodymą, arba taip sakant sezonų perstatymų atidarymą, buvo rugsėjo 29 d. Goodrich House svetainėje parengtas "Varpo" choro šeimyniškas vakaras. Įžangos buvo \$1.50 ir \$2.00 ypatai, už tai buvo suteikta ir skani vakarienė.

Pasilinksminimas prasidėjo apie 3 ar 4 valandą po pietų ir tęsėsi iki aštuonių. Tuomet buvo vakarienė. Laikė vakarienės, vakaro vedėjo p. J. Žemantaicio, buvo pakviesti kalbėti pp. Baltrukonis, Zdanavičius ir Vasiliauskas. Jie trumpai kalbėjo apie dailę ir "Varpo" choro veikimą. Taipgi buvo priimta parinkti aukų Lietuvai Neprisigulmybės Fondą ir čia pat suaukota virš \$8.00.

Po vakarieni, dar pasikalbėjo, pažiūrė, svečiai ir varpiečiai skirstėsi apie vienuoliktą valandą namon.

Sis vakarėlis buvo parengtas artiesiam susipažinimui vietos jaunimo, kaip varpiečių, taip ir jiems prijaunantių, bei apkalbėjimui, pasitarimui apie šio sezono varpiečių darbus. Svečių šiame vakare dalyvavo virš 80 asmenų.

Antanas.

IS PHILADELPHIA, PA.

Demokratiška Vidurinės Europos Unija. Garsioj "Independence Hall", kurioje 142 metai tam atgal tapo paskelbta Suviennyto Valstijų neprisigulmybės, dabar, spalio 26 d., dešimtis vidurinės Europos prispaustų tautų, kovojančių už savo laisvę, paskelbė viešai savo tautų neprisigulmybę.

Tą dieną, 11 val. išryto Independence svetainėje po ta deklaraciją pasirašė atstovai dešimties tautų: čecho-slovakų, jugoslavų, lenkų, ukrainiečių, italų-irredentistų, grėkų, albanų, žydų ir LIETUVIŲ.

Šita deklaracija, pasirašus ant ant jos minėtų tautų atstovams, tapo perskaityta viešai nuo Independence Hall trepų, kaip kad ir Amerikos neprisigulmybės deklaracija buvo anuomet skaityta. Žodžiu, visos ceremonijos buvo maž-daug taip-pat atliktos kaip kad jos buvo 1776 metais.

Deklaraciją pavadinta "Declaration of Common Aims" (Deklaracija Bendrų Sietikų) ir yra sustatyta sulgy plano originalės Amerikos Neprisigulmybės Deklaracijos. Ji užreikia pamatiniais tų tautų neprisigulmybės principus. Ji pasako, kad valdymo teisės privalo paeiti nuo pačių žmonių, kad patys žmonės turi teisę nusikirti sau valdymosi formą. Ji pasmerkia slapta diplomatią ir stoja už viešą paskelbimą visų sutarčių tarp tautų. Ji šaukia visas vidurinės Europos mažas tautas prie gražaus kaimyniško sugyvenimo ir bendro darbavimosi bendros gerovės pasiekimui.

Vadovaujančią tam rolę lošia Dr. Thomas Masaryk, perdėtinis neseniai pripažintos naujos Čecho-Slovakų valdžios. Jis perskaitė ir deklaraciją ir kuomet jis skaitė vardus pasirašusių po deklaraciją tautų atstovų, tai "Liuosybės" varpas, specialiai atliktas lygiai taip, kaip anasai garsus Liuosybės varpas, kuris apskelbė Amerikos liuosybę (jis dabar yra skilęs), vieną kartą suskambėjo kiekvienai tautai, ištarus jos reprezentanto vardą. Sulyg vietinių laikraščių pranešimų, po to tuojau turėjo vieną minutą prakalbėti tos tautos atstovai.

Lietuvių vardu ant minėtos deklaracijos pasirašė inžinierius Tamas Norus-Naruševičius.

Philadelphiajį čechų draugijos šios didžios iškilmės pažymėjimui surengė pietus Bellevue Stanford viešbuty ir užsikvietė visų minėtų tautų atstovus, kaip po savo svečius.

Vietiniai anglų laikraščiai talpino ilgus straipsnius apie šią atsitikimą, paduodami tų šalių žemlapius. Lietuva ant jų, žinoma, taipgi pažymėta.

IS WESTFIELD, MASS.

Neaplenkė nei mūsų miestelio ta neprasyta viešnia — Ispaniška Infliuza. Dikčiai čia žmonių susirgo, nemaža ir mirė. Iš lietuvių iki šiolei mirė nuo jos 4 suaugusieji ir 3 vaikai.

Cia sakoma buvęs toks atsitikimas, apie kurį dabar daug kalba vietiniai lietuviai po visą miestelį. Sulyg šitų kalbų, dalykai taip būvę.

Mirus vienam lietuviui, jis tapo, kaip ir visur, palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Po trijų dienų miršta ir jo moteris, palikdama šešis vaikus.

Vyriausis vaikas 17 metų amžiaus nuena pas kunigą paklausti, kas daryti. Kunigas lietuvis (kun. K. Vasiliauskas), sakoma, jam pasakė, kad mišios atsisieja \$10.00. Antrytojaus, nuvežus bašnininką bažnyčion, vaikas numirė užsimokėti. Čia rado kunigą airį ir vaikas padėjo ant stalo \$10.00. Tasai buk klaus:

— už ką? Vaikas paaiškino, kad esą kunigas jam liepęs tiek duoti už mišias.

Tuomet airių kunigas pasakęs vaikui šitai: "Imk šiuos \$10.00 atgal. Aš atiduodu juos likusiems našlaičiams ant pieno."

Žmonės dabar pasakoja čielas istorijas apie tai ir lygina vieną kunigą su kitu — ir kun. Vasiliauskui, žinoma, tas palyginimas neiseina geron pusėn.

Ligonis.

Laiškas į Redakciją.

"Lietuvos" No. 43-ciam perspausdintas iš "Išėvių Draugo" straipsnis "Is Londono Lietuvių Istorijos" ne visai teisingai nušviečia praeties dalykus. Kadangi mano vardas tenai — tyčia, ar ne tyčia — negeriausioj šviesoj perstatomas, todėl leisite ir man savo gerbiama laikraštyje keletą pastabų padaryti.

1) Labai abejoju, kad Adomas Petkevičius būtų bent kada "kratęs" kun. Lechert'ą už kalnieriaus. Jisai būtų neužmiręs apie tai kam nors, Londone, papasakoti, bet nei man, o gal ir nei kam kitam neteko tos pasakos girdėti.

2) D-ras Daumantas (D-ras Jonas Bagdanavičius), teisybė, samdė advokatą Mendelson'ą tarpininkauti Londono lietuvių parapijos reikaluose. Visos advokato Mendelson'o pastangos priversti kardinolą Vaughan duoti lietuviams kunigą buvo bergždžios. Advokatas St. Mendelson'as ėmėsi su kardinolu Vaughan per pusantų metų ir už savo darbą gavo, arba, kaip "istorijoje" tvirtinama, "pelnė" iš viso šešius svarus sterlingų (\$30.00). Kas-žin ar todėl, kad žydas, ar kad nenulupo p-s Mendelson'as gavo nuo "Išėvių Draugo" (sandarbininko) tokią padėką?..

3) Apie tai ar p-ia Z. Pace riejosiu su kievienu klebonu aš nežinau, bet žinau, kad su kun. Lechert'u nedraugavo.

4) Leidimą surasti ir paršaukti lietuviams kunigą nuo vyskupo Brindle'as gavau be p-ios Pace, ar keno kito tarpininkystės ir... be jokių sunkenybių.

5) Po gavimo leidimo, porą dienų veliau, vienas iš Londono lietuvių parapijos komiteto narių, tulas Sakalauskas, supažindino mane su p-ia Pace. Ji sakėsi paeinanti iš Lietuvos, buvusi prie Anglijos karalienės Viktorijos pijanistė, draugė kaizerio pijanistės, Janothos, ir žmona garsaus Londono advokato Henry Pace. Pabriežė taipgi, kad ji visuomet užtarusi lietuvių reikalus pas kardinolą Vaughan. Ar ji tai darė tikslu suvienijimo lietuvių su lenkais, ar kokiuo kitoku išskaitliavimu nežinau: ji mudviems to nepasakė.

6) Kun. Stokelo buvo apsiėmęs atkelti Londoną, bet kada parapijos komitetas jam pasiūlė 30 šilingų (\$7.50) ir savaitę "vėdžios" (wages), o taipgi apmokėti jam valgį ir guolį, tai kun. Stokelo atradė komitetui labai mandagų laišką, pasiūduodamas jiems už siulomą algą, o sykiu ir už vietą.

Užbaigiant, turiu pridurti, kad originali vyskupo laišką aš ročiau amerikiečiams — gerai žinomam kun. Jonui Žilinskui, kuris, keliaudamas į Paryžiaus parodą, tada lankėsi Londone. O kada mane ant susirinkimo parapijos komiteto narių užpuolė už mano vieno atsilankymą pas vyskupą, tada kun. J. Žilinskas parapijonus nuramino, paaiškindamas jiems tai, ko jie nesuprato: kad aš jiems parupinau tai, ko jie patį senai troško: leidimą parsikviesti į Londoną lietuvių kunigą!

Su gilia pagarba,

Kazys Pilėnas.

"LIETUVA"

Lietuvių Savaitinis laikraštis

Lithuanian Publishing Co.

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Vieš laisvą, korespondencijos ir rankraščių, skiriamų laisvą laisvą, privalo būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantys pildomi privalo paduoti ir savo tikrą pavardę Redakcijos žiniui.

Redakcija pasilekia sau teisę pristatytis jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiu rankraščiai, pareikalavus autorius, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisijuta ir užtikrinta krasa ženkliu.

Reikia visada rašyti plunksna, pa-
lekant plačius tarpus tarp eilučių.

APRILIS

BUDĖKIT LIETUVIAI!

Tokiu būdu mes nuolatai šaukėme savo tautiečius ne nuo šiandien.

Padvigubintai stipresniu balsu šaukiame taip pat šiandien, kuomet artinasi Lietuvos likimo išrišimo diena.

Budėkite iki galui su dviguba energija! Paskutinėmis dienomis lietuviai prieiti visos savo įėjus įtemps, idant Lietuvą pavergus.

Koki tie prieštai?

Ju yra ne vienas. Tačiau didžiausiu ir pavojingiausiu—Lietuvos priešų šiandien yra lenkų užmačius, jų intrigų ir imperialistiški siekiniai.

Didžiausias pavojus šiandien grėsia iš Lenkijos pusės.

Ne tik diplomatinės keliais, bet ir ginklo pagalba lenkai, matoma, yra pasiryžę už Lietuvos prijungimą prie Lenkijos kovoti.

Štai, pavyzdžiui, kokį paliepiamą išleidžia visiems lenkiškiems pulkams gen. Haller, naujai paskirtas vyriausias lenkiškos armijos vadas Prancūzijoje:

"Nuo šios dienos apėniau vyriausią vadovystę visos lenkiškos kariuomenės". Paskirtas į tą vietą tapau Lenkų Tautinio Komiteto.

"Po 150 metų vergijos Lenkija užima pagalias jai priklausantią vietą tarp laisvų tautų. Jos vėliavos jau išdidžiai plevėsuoja ant mūsų laukų šioj pasaulinėj kovoje, vienok mūsų kaimai ir miestai dar randasi vokiškose rankose. Lenkija nusigėbęs su-
t, aukyti retėžius, kuriais ją sukalta, net iki laikui, pakol Vokietija ir Austrija nebus pergaltos. Vien tik ginklo pagalba pajėgsime palikuoti Varšavą ir Krokavą—ATMUSTI VILNIŲ ir Lvovą, atimti Poznanį ir Danzingą.

"Kareiviai! Jūs visi snformuosite skaitlingus ir disciplinuotus pulkus ir ant jų durtuvų galų atnešite Lenkijai jos Suvienijimą ir Laisvę."

Šituose keliuose sakiniuose aiškiai atsimuša lenkų sapnai apie Lietuvos ir Rutenijos pavergimą. Durtuvų galais jie mano sau "atmusti Vilnių". Ir jie tai mėgins daryti, jeigu jiems leis tą daryti taktininkai ir mes—patie lietuviai.

Paskutinis lašas lietuvių energijos, paskutinė uncija lietuvių gabumų, paskutiniai mūsų centai privalo but šioje kritiškoje valandoje sunaudota paskutinių lenkiškų atakų atėmimui.

Ne tik taktininkai, bet visas pasaulis privalo išgirsti mūsų šauksmą, ir padangės siekianti, kad Lietuva niekad nebūs Lenkijos vergė nei tarnaitė.

Lietuviai, budėkite! Viską nuleimanti valanda artinasi. Lai ji neras mus neprisirengusių, su tušiomis rankomis, pasidalinusių, tarp savęs besipešančių.

Vieną, stiprų Lietuvos frontą lai sutinka šiai pėšrus jų priešas, mėgina ištrūsti pačią Lietuvos širdį.

EIKIT Į PEKLĄ!

"Sandarvė" pasakojama apie sekantį atsitikimą, įvykusį Camp Devens, kur yra apie 500 lietuvių kareivių, tarnaujančių Dėdei Samui, apie 200 jų yra su-

formavę, ką pasakotojas, kareivis Al. Rasimavičius vadina lietuvišku pulku. Jis taip kalbėjo:

"Du lenkų aficerai buvo atvažiavę iš Washingtono ir laukė didžiausias prakalbas, kad tik lietuvių į lenkų glėbi pasiekti. Bet mes nuo jų purtėmės, kaip nuo piktųjų dvasių: perdaug gerai mes lenkų "draugiškumą" žinome.

"Vienas lenkų kalbėtojas ėmė lietuvius kalbėti ir aiškinti: "Gal jūs nei Lietuvos istorijos neskaitėte, gal jūs nei to nežinote, kad lietuvis karalius Jagaila nesibijojo vesti už pačią lenkaitę panelę Jadvygą. Matote jis vedė lenkę, sujungė lietuvius su lenkais, o jūs dabar norite atsidailinti."

"Tuomet iš lietuvių kareivių tarpo pasigirdo balsai: "Eikite sau po... su savo "vienybe". Jagaila ir Jadvyga. Jūs mus laigia nepriagausite! Mes lietuviai kariausime būdami lietuviškuose pulkuose arba būdami Amerikos armijoje."

"Ir tokiu būdu atsikratėme nuo lenkiškos "globos" ir dabar mūsų kempėje yra lietuvių kareivių pulkas iš apie 200 vyrų lietuvių. Viso kempėje yra apie 500 lietuvių. Lietu-

viško pulko aficerai yra amerikona. Musų seržantas yra lietuvis, p. Dulskis, geras žmogus. Aš armijoje jokio vargo namatau ir jaučiuosi labai gerai."

Trumpai ir "storai" pasakyt. "Eikite po v.... Lietuviai kariaus po Dėdės Samo arba savo vėliava, bet niekados ne po lenkų."

"DINASTISKAS PREZIDENTAS."

Iš Berlio ateina žinios, buk kaizeris pasakęs, jog jis nenorįs "apleisti savo žmonių šioje sunkioje valandoje" ir, jeigu jisai negalėtų toliau buti kaizeriu, tai jis norėtų buti bent prezidentu, bet prezidentu iki gyvos galvos, o po jo vaikai ir vaiku vaikai pasilikyt tokiais pat Vokietijos prezidentais,—kitaip žodžiais tariant, jis velytų pasilikti "dinastišku prezidentu."

Ką su tuo padarys vis labiaus besibailinantieji Vokietijos žmonės—tai jų reikalas. Gi pasaulio reikalas yra prižiūrėti, kad Hohenzollernų šeima,—ar ji vadintųsi kaizeriais, ar prezidentais,—neturėtų ne tik galybės, bet ir progos vėl privesti kada nors pasaulį prie tokios pėklos, prie kurios privedė žmoniją dabartinis Vilhelmas II.

Dailės Dirvonuose.

Rašo Skaisgiras

SKONIS DAILEJE.

Kaip ragaujant, uostant, taip ir matant, girdint mes instinktyviai reiškiamė išvadas: tas ir tas mus patinka, o tas ir tas ne. Sulyg to "patinka" ar "nepatinka" mes sakome gražus, malonus ir t. t., arba atbulai. Ragavime tą skirstomąjį procesą mes vadiname "skonis". Pernešant jį į kitas mūsų pajautimmo ryšius, žodį "skonis" pavartosime ir dailės apsirėikimuose. Girdi žmogus dainą. Tuoj daro išvėdimą ir sako: toji daina negraži. Kitas žmogus apie tą pačią dainą pasako, jog ji esanti graži. Reiškia, jog toji daina vienam žmogui yra "graži," kitam "negraži." Taigi žmogus čion sprendžia su'yg savo ypatisko skonio.

Mato žmogus nupieštą paveikslą. Sako: nepatinka jis man. Kitas ateina ir prie to paveikslu išstovi valandą-kita, gerėdamasis juimi. Taigi, tas pats paveikslas vienoms patinka, kitiems nepatinka.

Zvelgia žmogus gamton. Vienas geris augštais kalnais; kitas miškais; trečias jūrėmis; vėl kitas lygiais laukais.

Renkasi knygą skaityti. Vienas skiriasi aprašymus apie tai, kitas apie kit-ką. Ir taip toliau, ir taip toliau. Išvadas "gražus," "negražus" visame reiškiamė sulyg savo ypatisko skonio. Nors kiekvienas žmogus pamate turi įgimtą savotišką palinkimą prie vienos ar kitokios rūšies dailės apsirėikimų, vienok galima sakyti, jog atjautimą, supratimą ir palinkimą prie dailės normomis galima išvystyti iki augšto laipsnio. Ir tuomet tikrai tikrasai dailės skonis žmogui apsirėiskia.

"Kur saldu—tai gardu, kur raudona—tai gražu," sako lietuvių sena patarlė. Tai primityvis įgimtas skonis. Juo vadovaujasi vaikai. Besivystant toliau, tas skonis darosi vis įvairresniu.

Reikia pastebėti, jog lavinantis vien protiška, užsiminant vien mokslu, specialės atydos dailėn neatkreipiant, dailės skonis išsitobulins tikrai iki tam tikro laipsnio, tiek kiek pakeliui, mokinantis, tėnka patirti apie dailės apsirėikimus ir formas. Paimkime augšto mokslo žmogų ir nieko nežinantį. Jeigu tasai augšto mokslo žmogus dailės nesilavinio, tai tarp jų bus labai mažas skirtumas: jiems patiks maž-daug vienoda muzika, maž-daug vienodas suderinimas skolvų ir t. t. Žodžiu, jų dailės skonis bus arčiau to, kuris ap-

budinama "Kur saldu—tai gardu, kur raudona—tai gražu."

Neišlavintas skonis apsirėiskia tuo, kad gėrimasi tikrai tais dailės veikalais, kurie, kaip sakoma, "patis savimi aiškūs," kurie patraukia vien savo formą (tepliorystėje), savo temomis (muzikoje), atsitikimais (literaturoje).

Techniškos dailės pusės, jo struktūros žmogus, nesilavinęs dailėje, netik nepajieigia nagritosime ir dailės apsirėikimuose. Ir todėl tie veikalai jam "nepatinka," kuriuos klausant ar žiūrint reikia sugėbėti netik instinktyviai jų veikimą atjausti, bet ir podraug jų kombinacijas sekti. Neišlavinto skonio žmogus nemėgsta dailės veikalo, kurio visa įjega ne tame kas išreikšta, bet tame kaip išreikšta. Muzika, jeigu ji kinkų nejudina—jam ne muzika. Vienne lietuvių laikraštyje net straipsnis tilpo, kur pasakyt, jog viskas, ką Šopenas parašė—niekas prieš lietuvišką suktinį.

Iš tepliorystės žmogus neišlavinto dailėje skonio, iš dailininko tik ir reikalauja, kad žaliuojančius medžius pieštų ir mėnų jį kada pilnaty. Literaturoje žmogus neišlavinto skonio griebis greičiaus už tos knygos, kuriuoje didesnis skaitlius herojų "nusiduria," "nusiskandina." Arba kurioje nuo juokų net "pilvą skauda."

Gi išlavintas skonis reikalauja nuo dailininko daug daugiau. Jis seka ne tiek, ką dailininkas išreiskia, bet kaip jis išreiskia.

Muzikoje patrai vyriausios motyvas gali būti ir toli-gražu nežavėjantis, prastutis, bet jeigu jis gražiai išvystytas ir palydimas, jeigu visas veikalas, kai vainikas, pinte nupintas, surištas, sujungtas—jis suteikia suprantamą muziką daug gerėjimosi. Tepliorystėje jeigu paims dailininkas kad ir menkutę idėją, bet jeigu jis taip ją išreisk, kad kiekvienam jo teptuko mostelėjime matysi gyvumą, įjėgą—žmogus išlavinto skonio aplenkis ne vieną paveikslą garsiais, vyljojančiais užvardijimais, bet silpnos išraiškos, apsisoto prie kadir menkučio, bet galingai išreiskiančio mintį ir upą.

Literaturoje žmogus išlavinto skonio griebis visomis už to veitalo, kur gražiai sunarstytais vaizdais apsakoma, ar apdainuojama, kad ir menkas gamtos kampelis, ar kasdieniniai žmogaus pergyvenimai, o nepatranks jį suvados kad ir labai dideliu atsitikimu, bet be talento išreisk-tū. Išlavintas skonis ir yra tuo,

kad iskarto pažįsta kur veikalas tikrojo dailininko ir kur betvaris rezgins žodžių, minčių, spalvų, skandėsių vynuojančiais var-dais užvardintas.

Pirmausioji sąlyga, be kurios įgimtas prie dailės palinkimas, įgimtas skonis neišsitobulins—susidurus su dale, reikia į ją eiti laipsniškai, kaip į kalną, žingsnis po žingsnio, kaip knygą skaitant: lapas po lapo. Pretenzijos pasirodyti daug žinančiu, išmanančiu labiausia tyrają dailę nuo mūsų dengia.

"Gražu," "negražu," "patinka," "nepatinka" yra pradiniai dailės skonio apsirėiskimai. Juos, tik-tai juos reikia sekti, bet su pastaba: jeigu man kas "nepatinka," "negražu," turiu visomis stengties išsiskirti kodėl nepatinka, kodėl negražu. Čion prasideda kritika, analitiškas į dailės veikalą žiurėjimas, o tame ir gludi lavinimasi. Dažnai išsųk pasirodo nevienas dailės veikalas negražiui, bet jį pažinus, supratęs, pasirodys labai gražiui. Atsitinka ir atbulai.

Maziems mums patiko pasakos apie karalius, apie vilkus ir kitokius baubus. Klausant ir skaitant tas pasakas, mes sekėme tikrai vieną: "kas toliau bus?" Gal ir šiandien ne viena tų pasakų mums yra graži ir patinka, bet jas skaitydami ne virpame nekantume "kas bus toliau?" bet sekame ir gerėmės kokiais gražiais žodžiais pasaka pasakyt, kokiais gražiais vaizdais išmarginta. Tikrasai dailės skonis to įieško ir didelėse apysakose, eilėse: nes tame ir yra tikroji dailė. Visi tie "atsitiktimai" apysakose yra tikrai ramšiai, dailės veikalą sujungianti, forma, į kurią įdedama gražus arba negražus turinys.

Koki keliu tat eiti, kad ištobulinti dailės skonį?

U-gi atmetus į šalį visas besiskverbiančias pretensijas "daug žinau," "daug suprantu," o apsimetus kudikiu, kodaugiausia apsirėiskimų tėmyti, klausiti pats savyje ir už save daugiau išmanančių "kas tai," "o kas tai"; suzinėjus šį-tą, atsiminti, kad didžiausios erdvės apsirėiskimų dar yra, apie kuriuos gal nei nežinai, kad jie yra. Kaip keliauninkas, keliauk ir keliauk tolyn; ko toliau nueisi, to daugiau patirsi ir to aiskiau matysi, kad galo kelionės nėra. Tuose prityrimuose ir gludi visa laimė, kurią dailė žmogui suteikia.

Muzikališkas Skonis

"Parinktųjų."

Vienam didmiestyj buvo koncertas. Jame dainavo ir skambino keletas iš geriausių mūsų artistų. Programe buvo puikių muzikos veikalų. Bet, sulyg vietinių laikraščių, publika patikė daugiausia "prirodino seni žmonių ir "kukulii."

Ten pat pastebima, jog koncertą aplankė didmiestio "parinktoji publika."

Chicago Draugija "Birutė" nusprendė pasimadyti ant nuolatos sale, kur galima būtų laikyti įvairias repetitijas, mažesnius vakarus ir kur podraug persikeltų "Birutės" vedėjo, p. Simkaus, Muzikos Studija.

Kai-kurie "Birutės" rėmėjai pažadėjo net po šimtinę nusamdymui nuolatinio buto draugijai. Už dienos-kitos tas nutarimas iš žodžio virs kunu.

Svetimciji Spauda Apie Lietuvius.

Pastaraisiais laikais nemažai rašoma apie lietuvius. Visus laikraščius ir žinias čia įvardinti užimtų perdaug vietos.

Daugumą tų žinių tiesioginiai ar netiesioginiai paėina iš abiejų Tarybų Pildančio Komiteto,

Washingtono. Tačiau yra nemaža ir iš pašalinių asmenų pasidarbavimo. Ne visos tos žinios yra mums palankios, pav. buvusios "Kovos" leidėjų teismas, Valdemaro vokiečiams patikavimas, tačiau nėra ko dar labai nusiminti, nes įžengiant į platesnį svietą, negalima apsieiti be platesnės kritikos.

Ypatingai daugelis laikraščių raėjusią savaitę atspausdino straipsnių dėl lietuvių dalyvavimo ketvirtoje laisvės paskoloje. Prie progos įdedama ir įvairių informacijinių žinių, kaip apie Lietuvą, taip ir apie lietuvius.

Pradėjus tvirt vidurinės Europos demokratiškąją uniiją, į kurią įeina pietų slavai, čekoslavai, italai iriridentistai, ukrainiečiai, tenkai, rumunai ir lietuviai, apie tai spausdinama netik pranešimai, bet ir rimti straipsniai, editorjalai, žemlapiai ir p. Tarp žymesniųjų laikraščių yra rašę New York Times, Survey, Globe ir daugelis kitų.

New York Times dažnai įdeda vieną kitą rimtesnį straipsnį apie lietuvius. Vienu iš jų bus J. B. Kaupo straipsnis dėl Lietuvos Karaliaus. Straipsnyje (nedėlio, spalio 13 d.) nurodoma priežastis, dėl kurių lietuviai nesutinka ant vokiečių jiems pirmestojo princio.

The Wray Rattler, Colorado savaitraštis, jau antrą savaitę tęsia ant pirmojo puslapio Lietuvos istoriją, kurią rašo kun. J. Martišiunas (J. S. Martin). Šioje savaitėje rašoma apie lietuvių tautos šakas ir jų religiją senovėje.

Pasirodžius taikos atbalsiams, daugelis svieto politikų kalba apie mažųjų tautų klausimą, tarp jų ir apie lietuvių klausimą. Be kitų prabilo ir buvusieji Suv. Valstijų prezidentai—Rooseveltas ir Taftas. Pirmasis kalbėjo, kaip jau ir lietuvių žino, gana prielankiai, antrasis-gi matęs, jog mažomsioms tautos savivalda duoti eka pavojinga, nes žmonės nepratę prie savivaldos gali, girdi, papulti ir rankas negeisinti vadų. Tačiau jis norėtų padaryti didelį žingsnį pirmyn tarptautinėse tarybose, ir, žinoma, to klausimo visai šalin neatmesti. Buvusiųjų prezidentų kalbos buvo spausdinama įvairiuose šalies laikraščiuose.

Kuryer Polski, spalio 15, 1918, perspausdino straipsnį iš Kuryer Poznanskiego, kuriame nusiskundžiama, jog lenkai Vilniuje esantis nustumti antrojo vieton. Dar ten ega 30 lenkiškų mokyklų, 4 gimnazijos. Išskyrus tas mokyklas, kitose kalba vartojama vokiška. Lenkiškas teatras susilpnėjęs. Pral. Michalkevičius išvežtas į Vokietiją dėl nepaklausimo įvesti gegužinių pamaldų Vilniaus bažnyčiose lietuvių kalboje. Gatvių parašai pakeisti lietuviškais. Teismai visoj Lietuvoj, inimant dalis Suvalkų gub., vedami vokiškoj kalboj.

Vokiečių laikraštis Germania, rugpjūčio 12, 1918 besiginčydamas su Kowneer Zeitung, pirrodo, jog Lietuvos laikraščiai vokiečių militarės valdžios uždarėti dėlto, kad jie, paskyrus karalių, atsisakę spausdinti pranešimų taip, kaip vokiečiai norėjo, bet norėjo pasi-elgti taip, kaip jiems sakinė dik-tavo. Kitap sakant, nurodoma, jog lietuviams militariškoji vokiečių valdžia per spaudą nei apie savo reikalus neleidžia pakalbėti.

Berliner Tageblatt, rugpjūčio 27 d., atspausdino prof. A. Valdemaro straipsnį apie Lietuvą. Autorius nesigali pagyrimų vokiečių valdžiai už Lietu-vo "sutvarkymą." Straipsnį perskaičius, pamaniai žmogus, jog dar vergiškumo dvasia pas lietuvius nespejo išgaruoti—dėkoja net tada, kada valdovs skaudžiai plekia—už nuplakimą. Autorius užmiršta, jog Vokietija taip gerai "sutvarkė," kad nei savo spaudoje apie tą tvarką neleidžia nei išsizioti.

Lietuvių Informacijos Biuras.

DON'T DRINK SHIPS!

U. S. Food Administration.

Are you shocked to see the lady drinking ships? You drink ships every time you use sugar unnecessarily, in a beverage. Seventy-five per cent. of the sugar used in this country has to be brought here in ships. Every possible ship is needed for the transportation of troops and supplies to the other side. Eliminate sugar as a luxury, and you release many ships for war purposes. Teach your appetite to remember this—DON'T DRINK SHIPS.

Gerumas Mėsos Negali but Sprendžiamas Pagal jos kainą.

Vienas iš didžiausių klausimų, o gal mes galime sakyti, kad vienas iš svarbiausių problemų šios dienos, ant kurios dideliai remiasi išlošimas šios karės, tai—maisto ekonomija. Mes, čia Amerikoje, iki šiol ištrukome nuo tų visų "geležinių" provizijų, kurios likosi įvestos Europoj ir kurios laiko gyventojus karės apimtouse šalyse prie bado rybų. Dilele produkcija mūsų šalies netikėtai daleidžią mums valgyti tris kartus į dieną, dar turi aprūpinti maistų mūsų talkininkus ir išgelbėti juos nuo bado.

Nors ir čia, Amerikoje yra daugelis reguliacijų maisto cėdijimui, vienok mes galime sakyti, kad ekonominizavimas yra praktiškai liuosnoras ir jis priklauso nuo žmonių geros valios, kurie pirkliauja mesa, nuo namų šeimyninkių ir virėjų, nemėtyti maisto kaip mes iki šiol buvome priprate daryti. Yra išskaitliuota, kad Suvienytos Valstijos išmeta ir sunaikina taip daug visiška gero maisto atlikusio nuo stalo, drebėdžių ir kitokio nesunaudoto maisto, kad visa šalis, susidedanti iš keturesdešimties milijonų žmonių, gelėtų iš to praimsti. Tas nepačėdumas, žinoma, likosi sustabdytas gėrokai nuo laiko, kuomet šis šalis įstojo karėn, ir iš dalies per supazindinimą atsakančiųjų ypatų su prasizengimu kuri jie padaro naikindami maistą, kuris kali maitint žmones "tenai" mirštančius tukstančiais nuo bado, ir per įsteigimą maisto administracijų su p. Hoover kaipo galva, ir galutinai net per augštas kainas, kurios yra neišvengiamos palydovės karės.

Bet ekonominizavimas dar nepasėkė to laipsnio kurį turėjo pasiekti, kuomet kiekviena virėja ir kiekvienas valgytojas turi permatyti serijoziškumą šiojo laiko. Net ir dabar žmonės Amerikoje valgo daugiau negu yra reikalinga palai-kymui geriausios sveikatos. Maistas dar vis tebeinaiknamas virtuvėse, pavyzdžiui: riebalai, cukrus, ir kitoki daitai, kurie turi buti pasistengiančiai cėdinami.

Klaidinga nuomonė daugelios šeimyninkių, buk tikrai parinktinios mėsos yra tinkamos gerai virtuvei, ir kad pigesni šmoteliai mėsos neprivalo but naudojami gerbtinuose namuose, yra viena iš priežasčių šio maisto naikinimo.

Brošurės, išleistos per stokjardus ir pakinghouse Wilson and Company, užvardintos "Economy in Buying and Preparation of Meats" (Ekonomija pirkyne ir pagaminime mėsos) turėtų buti interesingi ir naudingi pamokinima. tokiem virėjams. Jas galima gauti paprašius raštu, ad resuoant pas "Domestic Science Department, Wilson & Company, Chicago."

Brošiurėlės pasako, kad pigesni šmoteliai mėsos buvo diktokai užmiršti ir ignoruojami, nors jie turi ir labai gerą maistingą vertę. Prieg to, mes turime turėti omėnyje tai, kad dabartiniame laike, gyvuliai, pasidėkavojant gyvulių augimui, įvairiomis sveikatos provizijomis ir geresniam šerimui, mėsa yra labai geresnė, negu kokie dešimts arba penkiolika metų tam atgal, ir kad nekurie iš šmotų ne kaip pageidaujamų yra šiandien geresnės vertės negu geriausi šmotai gyvulių mėsos, keli metai tam atgal.

Tos brošiurėlės taipgi iliustruoja kitą kaltę už kurią daugumas šeimyninkių yra kaltomis, tai yra tas, kad jos nepasirenka sau mėsos pačios, ir net nepamėgina pasimokinti pažinti įvairių mėsų, kad jos galėtų pačios sau pasirinkti reikalingą mėsą, ir galėtų tvarkyti savo virtuvę ekonomiškai, be jokių mėtyimų jokios mėsos, kaip yra reikalas karės metu, ir galėti parengti maistą gardžių ir apetituotu budu.

Prirodymai šio dalyko, tos brošiurėlės paduoda sekama atsitikimą. Pasirenkant jautieną, jos svarsto tikrai ta dalį nuo grobų ir "loin," kuri buk yra geriausia mėsa. Bet toji mėsa tai yra tikrai viena mažutė dalelė viso gyvulio. Todel yra tikrai natūrališka, kad tikrai naudojant visas dalis gyvulio, mėsa bus padidinta ir sučėdita, kas ištisai gali pažeminti kainas ant geresnių dalių mėsos.

Tas yra tiesa, kad mūsų šeimyninkės ištisai nėra neapsipazinusios su šiomi reikalais, ir kad jos gali sunaudoti kiekvieną šmotelį mėsos ir gali pagaminti iš kiekvieno šmotelio mėsos skanūs, sveikus valgius, ir šiame atvejyje mūsų kiekviena virėja gali buti mokytoja kitoms tautos. Bet nepaisant to, net ir jos mielai priims užtikrinimą, kad jos randasi ant tikro kelio su jųjū metodomis ekonomijos ir jos bus pastiprintos savo užsitikrinimuose.

Firma Wilson and Company, kuri išsiuntinėja šias instrukcijas, samdo daug specialių išrišimui panašių klausimų ne vien dėl padidinimo pardavimui kompanijos įješkant naujų rinkų nuo tų, kurie seini su šia kompanija, gal perkant vieną pokelį i, jos produktų, bet idant žmonės galėtų išmolti žiūrėti į kompaniją su užsitikėjimu ir jaustis vienybei su kompaniją dėl vieno reikalų. Vien tikrai kooperacija dar bininkų ir darbdavių yra siekis Wilson and Company, tai yra principas jųjū įkorporuoti reikalus pirkejo ir išdirbėjo, idant viskas būtų kaip ir viena šeima vienoduose reikaluose. Apgarsinimas.

Kodėl Vienam Biznieriui Sekasi, o Kitas Bankrutija?

Sitas klausimas būtų visai neinteresančias lietuvių seniaus, kuomet lietuviui, sulyg netikusio lenkiškos bajorijos jiems perduoto papračio, skaitė biznį pažinimui dalyku. Sulyg os nuomonės, biznis, — kokios rusies jis nebutų, — skaitėsi savo rusies sukybe, kuria užsimti deredavo tik "neda-verkai žydai," bet jokiū būdu ne geram "lieuviui katalikui."

Be apgavystės, be sukimo negalima, o katalikas juk tuo užsimti negali, — tokius žodžius tankiai galėjai girdėti Lietuvoje dar prieš keliošiką metų. Todel kvarsinti sau galvą biznio klausimais būtų visai bereikalingas darbas.

Taip manyta dar netolimoje praetityje.

Bet retai kas iš lietuvių dabar panašiai galvoja. Nes biznį reikalingumas šiandien jau abelnei yra pripažintas ir suprantamas.

Kas tačiau dar nėra toli gražu iš lietuvių galvų išmūsta, tai ta nuomonė, kuri ir iki šiai dienai yra išsiplėtojusi ne tik tarp pačių mūsų žmonių, bet ir tarp pačių lietuvių biznierių, butent: Kad "jeigu ne suksi, tai biznio nevarysi; kad juo miklesnis sukūsi busi, juo pasekmingesnis biznieriū busi, juo greičiau pralobsi."

Daugelis kaip sykis su panašiais supratimais ir bizninė eina. Ir kiekvienas jų, ar anksčiau ar vėliau, įsitikina, ar įsitikins, kad toks biznio supratimas nuves ne ten, kur jie tikisi. Nes tai yra klaidingiausias, koks tik gali būti, biznio supratimas, vedantis ne prie pasisekimo, bet prie tikro bankrutito.

Kiekvienam biznieriui, arba žmogui manančiam užsimti bizniu yra neatbutinai reikalinga susipažinti su pamatiniais dėsniais, kuriais kiekvienas geras biznis privalo būti vedamas.

Keletą tokių nurodymų randame žemiaus paduotam straipsnyje, tilpusiam žurnale "Lietuvos Atstatai". Mēs esame įsitikinę, kad tie nurodymai bus skaitytojui ne tik žingeidūs, bet ir naudingi.

Jauno Biznieriū Skundai.

"Pabandyti laimės, — gal ir pasiseks," — sako pirklys, pradedant naują reikalą.

"Neturiu laimės. Niekas pas mane neateina pirkti," — skundžiasi antras, kuomet jo reikalas prastai sekasi.

"Lietuviai perka pas svetintaučius, *aviščių nepaiso" — tai trečiojo pasiskundimas.

Ir taip begalo. Kiekviename žingsnyje, kiekvieną valandą girdisi panašūs pasiskundimai, — ir, g pasisekimas pirklyboje ištikimų priklausytų tuo laimės ar nuo žmonių geradėjystės.

Pirkimū pirklys savo krautuvę prekėmis, atsisęs patogiai prie lango ir laukia pirkėjų! Kuomet pastarieji pralenkia jo duris ir neužėina, arba vėl — kuomet kas ir užėina, bet nieko neperka, tad tuoj pasipila pasiskundimai ant laimės, sunkių laikų, stokos pas vientaučius patriotizmo ir tt. Jieškoma nepasisekimo priežasčių kur kitur, tik ne pas save.

Nuo Ko Priklauso Biznio Pasekmingumas.

Tuo-gi tarpu, pirklio pasisekimas priklauso nuo tam tikrų, aiškiai nustatytų taisyklių. Kas nuo to taisyklių atsitolina bent kiek, tai tuoj turi nuostolių. Gi kas savo reikalą pritaiko kuorupestin-giausiai prie tų taisyklių, tas turi pasisekimą ir turtėją.

Jei bandytumėm viso pasaulio pirklius surinkti į vietą ir duoti jiems užkla.simą, delei kokių tikslų jie v.r savo reikalą, tai 999 iš tukstančio tuoj atsakytų: "Už-tad, kad turėti pelno ir juom ap-rūpinti savo ir savo šeimynos už-laikymą."

Tas suvis teisinga. Niekas ne-gali to blogu paskaityti. Yra ta-čiaus dar vienas dalykas, apie ku-rį tankiai užmirštama. Štai ką sa-ko tulas Amerikos pirklys:

"Besivarant ant didelių uždar-bių, pirklys tankiai užmiršta apie

sąlygas, nuo kurių pamatiniai pri-klauso pasisekimas pirklyboje. Svaiojant tik apie pelną, užmirš-ta užganėdinti pirkėją."

Klaidingas supratimas pirklio priedermių link pirkėjų, — yra tai praeties liekana.

Senovės Biznieriū.

Praetijje pirklys rupinosi tikiai savo uždabiais. Praturtėti, pavla-rinti pinigų, — buvo tai pirklio vadovaujanti mintis. Ir tame pirk-lys nesiskaitė su įrankiais. Kiek-vier-as, kadir neteisingiausias, bu-das, vedantis prie uždabijų, buvo jam geras. Prie teisingumo nerišo jo nei garbė, nei tiesos, nei prie-dermės. Plėšimas ir sukimas buvo amžiais nustatyti. Pirklys — sky-rė savo prekėms kuoaugščiausią kai-ną, gi nuo pirkėjo užsispyrimo pri-gulėjo, kiek nuo paskirtos kainos galima buvo nusiderėti.

Pirklys ir pirkėjas vedė su sa-vim ristynes. Pirklys stengėsi iš-plėsti už savo prekes kuodaugiau-sia, gi pirkėjas iš visos savo galės bandė išderėti sau kuopigiausią kainą. Tankiai atsitikdavo, kad po ilgų derybų pirkėjas gaudavo prekę už pusę tos kainos, kokios išsyk pirklys reikalavo. Kaip tik derybės užsibaigė, pirkėjas užmo-kėjo pinigų, paėmė prekę — ir visas reikalas užsibaigė. Ar pirkė-jas bus pirkta preke užganėdintas, ar ne, — tai pirkliui nei kiek ne-rupėjo. Juk pirkėjas matė, ką pir-ko, susiderėjo kainą, — todėl ir negali turėti jokių užmetimų! Pirk-ėjas turi prekes, pirklys pinigų, ir dalykas užbaigtas...

Panašų būdą pirklyboje ikišioldar vartoja kaikurie pirkliai. Už-tinkame dar kaikur pirklių, kurie, užsisvaioję apie uždabius, nesis-kaito su įrankiais, bile tikiai įgyti turta. Patį save skaito teisingais žmonėmis, nes niekam pinigų iš kišenių neisplėšia. Tuo-gi tarpu, pardavinėjimas negerų prekių už geras, plėšimas augstų kainų ir tt., — yra paprasčiausias plėšimas, už-dengtas mandagumo formomis. Calima visokius budus vartoti be-sisavinimui svetimų pinigų, bet juos visus uždengia vienas vardas — vagystė.

Teisingai Suprasta Pirklystė.

Tik pastaruoju metu santikiai tarpe pirklio ir pirkėjo griežtai persimainė. Sulyg, mūsų laikų pirklio nuomonės, priėmimas pi-nigų už prekę nėra dar užbaigi-mas viso reikalo. Pardavimas skai-tosi tik tuomet užbaigtu ir nusise-kusiu, kuomet pirkėjas yra visais žvilgsniais užganėdintas savo pir-kiniu.

Jei pirkėjas turėtų bent šešėlį neužganėdinimo, — tai pirklys daug geriaus jautys nepardavęs jam suvis. Mūsų laikų pirklys, kaip ir senovėje, stengiasi uždabti ant parduotamų prekių, bet daug svarbesnis jo uždavinys yra su-teikti pirkėjui užganėdinimą.

Naujų laikų pirklys supranta gerai, kad laikinai sukybė gali būti pelningesnė už teisingumą. Ilgainiui, tačiau, kiekviena su-kybė grįžta atgal ir užkenkia pirk-lio geram vardui. Pirkėjas aplen-kia vietas, kur kartą jį apsuko ir kitus atkalbinėja, kad jų veng-tų. Pirklyboje tikiai pilniausis tei-singumas apsimoka. Geriausiai iš-siplėtoja tie reikalai, kurie yra paremti ant pilno pirkėjų užganė-dinimo.

Graziais žodžiais pirklys gali išgirti kadir praščiausią prekę iki to, kad privers pirkėją ją pirkti. Kiekvienas toks pardavimas gali atnešti gerą pelną, — bet rimtas, pastovus reikalas nebus tokiu bu-du pastatytas. Pirklys gali per tu-lą laiką džiaugties, kad jam pasi-sekė apskuti pirkėją, bet galų-galė jo džiaugsmas turės užsibaigti. Sugrįžęs namo, pirkėjas tuoj pa-mato, kad tapo apauktas ir ateityj jis jau vengs tos krautuvės. Kad išvysčius pastovų reikalą, butinai reikalinga turėti pastovų pirkėją. Kiekvienas pirktas pardavimas pri-valo būti pradžia visos eilės sekan-čių pardavimų. Tuomet su laiku reikalas išsisiubtoja labai plačiai.

Greta prekės gerumo bei kai-nos stovi patarnavimas. Mandag-us patarnavimas krautuvėje turi tokią pat verę kaip ir prekė. Žmo-nės perka ten, kur prekės yra ge-ros, kainos prieinamos ir prie to visko — geras ir teisingas patar-navimas.

Traicė, be Kurios Biznis Negali but Pasekmingas.

Mandagumas, švelnumas apse-jime su pirkėju, greitas, teisingas išpildymas pirkėjo paliepimų, ru-pestingas prekių apipokavimas, priėmimas prekių atgal, jei pirkė-jas nėra iš jų užganėdintas, paga-liaus, teikimas įvairiausių smulkių mandagumų — visa tai priklauso prie patarnavimo. Gera prekė, tei-singai kaina ir mandagus patarna-vimas, — tai trys sąlygos, užtikri-nančios reikalui nuolatinis pirkė-jus, tai trys neišvengiamos sąlygos pasisekimo pirklyboje.

Visą tą reikalą puikiausiai su-formulavo pirklybos teoretikas F. A. Sheldon sekančiuose žodžiuose: "Kas nori šilumos, turi ugnį už-degti. Be ugnies negali būti šil-

mos. Kuo didesnė ugnis, tuo dau-giau šilumos."

Kas girdžia užganėdinti savo pir-kėją, tas turi suteikti jam naudin-gą patarnavimą pristatymu jam gerų prekių geromis kainomis ir mandagiu patarnavimu. Mažas pristarnavimas, — mažas užsiga-nėdinimas. Didėsnis pristarnavi-mas, didesnis užsiganėdinimas. Kas neatneša savo pirkėjui pristarna-vimo, tas negali tikėtis iš jo pu-sės užsiganėdinimo.

Nemanyk, Kad Pats Esi Krautuvės Bosu.

Reikalinga visuomet turėti ome-nyje, kad tikruoju "šeimyninku" krautuvėje yra pirkėjas. Pirklys yra tik jojo tarnu. Jei reikalas ve-damas yra sulyg "šeimyninko" naudos ir užsiganėdinimo, tai jisai įgyja gerą vardą ir paramą; gi pasekmėje — reikalas plėtojasi ir auga. Jei, tačiau, pirklys veda savo reikalą su "šeimyninko" pir-ke, jis pradeda statyti savo asme-niškus uždabius, gi pirkėjo rei-

kalas nustums užpakalin, — tai išims takus iki mano krautuvės ilgai nesidžiaugs pirklio vardu. dury," — ir ant tos taisyklės pas-"Šeimyninkas-pirkėjas" nueis kitur, kur jam geriau patarnaus. Uždab-čiai šiandien nėra taip dideli, kad galima būtų mėtyti pinigų. Pir-kėjas todėl jiesko vietos, kur galė-tų įgyti prekes su didžiausia sau nauda, — t. y. kuogeriausiomis išlygomis. Užtad seka jisai apgar-sinimus, klausia pažįstamų, eina per krautuves, peržiūri prekes, ap-žvalgo parodas languose.

Išleidamas pinigų, pirkėjas geidžia gauti prekes savo pini-gų vertę. Jei gaus gerą prekę, už prieinamą kainą, ir turės gerą pa-tarnavimą, tai grįžta jisai namo pilnai užganėdintas ir ateityje jau visuomet darys savo pirkinius to-je pat krautuvėje. Jei, tačiau, sa-vo pasitikėjimė pirkėjas taps už-viltas, tai ateityje jieskos kito pirklio.

Pirkėjų Užganėdinimas.

Pirklys yra savo pirkėjo tarnu. "Jei mokėsiu savo pirkėjams pri-sitarnauti geriaus už kitus, — sa- užganėdijimą, — todėl ir teisingai jam priklausio uždabius. Pirklys

tik tuomet yra tikra pasisekimo, jei turi daug nuolatinų pirkėjų, ir kiekvienas jų neša jam tam tikrą uždabį.

Pirkys neturės jokio pasiseki-mo, nežiūrint kadir turėtų daug nuolatinų pirkėjų, "ai pastarieji neteiks jam jokių uždabijų. Ly-ginai pasisekimas nebus galimas, jei ant kiekvieno pardavimo bus padarytas didelis uždabius, bet nebus nuolatinų pirkėjų.

Nuosekliam reikalui vedimui, to-del, reikalinga turėti nuolatinų pirkėjų, teikiančių uždabius. Yra tai neišvengiama sąlyga pasiseki-mo pirklyboje. Pirklybos įstaigos kyla ir puola, bet teisingo pirklybos vedimo taisyklės liekasi visuomet tos pačios, nepakėnčiamos, — am-žinai tos pačios.

Augščiausi žmogaus naudingu-mas visuomenei yra teikimas pa-tarnavimų kitiems. "Kas iš jų su-bus didžiausias, lai buna jų su-tar-nu," — sakė Kristus. Pirklio dar-bo naudingumas remiasi ant tei-kimo gerų prekių geromis kaino-mis ir su geru patarnavimu. Tei-kimas naudingo patarnavimo pir-kėjams užtikrina reikalui nuolati-nų pirkėjų, gi nuo jų skaitliaus priklauso reikalo pasisekimas.

Aišku, kad pirklys gali įgyti sulyginamai lengvai daug pirkė-jų, jei pardavinės prekes žemiaus savo kainos; kiekvienas tačiau supranta, kad be uždabio pirklys negali vesti savo reikalo. Pirklys įveda pinigų įsteigimui krautu-vės, ima ant savęs nuostolių gali-mybę, gabenant iš įvairių pašaulio kraštų prekes, teikiančias mums patogumų bei smagumų; rupinasi apie mūsų reikalų ir pageidavimų užganėdijimą, — todėl ir teisingai jam priklausio uždabius. Pirklys

Telephone Yards 8834

Dr. P. C. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 15 pnto
ir nuo 7 iki 9 vakaro

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Skaitytojams Pranešimas

Kiekvienas, turtingas beturdis visvien privalo BALSUOT "YES" dėl ge-resnio TRAKCIJOS PATVARKYMO patarnavimo, utarnike, Lapkričio 5 d. Kuomet tu nori kur nors važiuoti, tu nori greit gaut karą, tuojaus gaut sėdynę ir nuvažiuoti, kur nori greit.

Taip. Del Tvo paties komforto ir parankumo ir sučedimo pinigų, taipgi laiko balsuok už šitą naują Trakcijos Patvarkymą ir PALAIKYK ZEMAS KAINAS.

Sitas nuo Tavęs priklauso, kad nuspręstum. Čia nepolitikos reikalas. Ne dasileisk, kad saumyliai politikieriai, arba kiti tave kurstyti prieš tav TEISES ir GERIAUSIO INTERESO. Nuspręsk del savęs ir savo šeimynos. Šis yra žmonių naudai — kiekvieno naudai taipgi. Visi naudosis. Jeigu šis nelaimės utarnike per balsojančius žmones "YES," tai tas bus arti dešimties metų vėl, pakol jie gaus panašią progą. Balsuok "YES" nepamiršk.

Lithuanian Weekly "Lietuva."

Balsuokite "YES" ant Naujo Gatvekarių Parėdimo ir Atlaikykite Tas Pačias Kainas

Balsuok "YES" už vieną užmokestį vietoje dviejų ir SUČEDINK PINIGUS. Balsuok už VIENĄ parankią, smagią sistemą visur mieste po visuomenės priežiūra ir Namine Valdžia. Balsuok už tai, ką žmonės nori, pabaigkite privatį šeimyninkavimą ir pvriatį pelną. Balsuokite už Universalius transferus tarp VISŲ linijų, gatvekarių, elevatorių ir naujų požeminių kelių (subway), taip kad tau nereikės mokėti dviejų, arba trijų mokesčių, kokius žmonės moka New Yorke. Balsuok prieš susigrudimą karuose, prieš ant diržų kabėjimą, gaisrinimą laiko. Balsuok už du ir pusę kartų daugiau karų ir greitą, atsargų patarnavimą.

Vyrai ir Moteris balsuokite "YES" viršų MAŽO BALCO

Balsuokite "YES" už VIENĄ MOKESTI Vietoje Dviejų
Balsuokit už Universal Transfer tarpe Visų Linijų
—Apatinių, Viršutinių ir Naujų Požeminių
—2¹/₂ tiek Gatvekarių ir Greitesni Patarnavimą

YES **X**

Padėk savo kryželį X ta-me tarpe kur yra žodis "YES"

Vyrai ir moteris, kurie dirba daugiausiai yra užinteresuoti ir daugiausiai pasinaudos. Balsuojant "YES" reiškia pasku-bėjimą susinėsimė tarp darbo vietos ir namų, dieną ir ryte. Tas reiškia, kad tu gali pradėti darbą vėliau ir sugrįžti na-mo gerėčiau.

2¹/₂ Kartų Daugiau Karų

Pamislų, kaip sunku yra karais nuvažiuoti kur nors da-bar.

Pamislų, kaip tau bus smagu naudotiesi du ir puse kartu didesniu skaitliumi karų, kuomet tu nori važiuoti. Pamislų, kaip tau bus smagu du ir pusę kato but tikru, kad po sunkaus dienos darbui-kare gausi sėdynę.

Visur Skubus Patarnavimas

Balsuok "YES," kad galėius kur tik nori važiuoti ir daug greičiau sugrįžti, negu dabar. Pamislų, kaip tas tavo paties laiką sučėdys, užkuri tu da-bar negaumi apmokėjimo. Tas reiškia daugiaus liuso laiko, kurį tu gali suvartoti savo smagumui, arba poilsiui. Balsuok "YES," kad palaikius žemus mokesčius ir kad ga-vus geresnį patarnavimą tik už kaštus.

Vietoje dviejų Viena mokesčių

Balsuojant "YES" už šitą patarnavimą reiškia, kad tu mo-kėsi tik vieną mokesčių, bile kur važiuojant Chicagoje. Tas reiškia, kak tu gausi kaip galima skubiausių nuvažiavi-mą, su daug daugiau parankių Naujų linijų ir daug daugiau Universal Transferavimo vietų.

Tas reiškia, kad kuomet Jus važiuojate ant Surface Karo, Jus galite tarnferuoti ant by kokio susijungencio Elevated Line Karo ir vėl tranferuoti ant by kokio New Subway Line karo, vis važiuojant į ten kur Jus norite važiuoti, vieton buti priverstu mokėt du mokesčių, kaip daugel kartu Jus dabar darote, arba eiti didelį kelią aplink. Tas reiškia Tik pagalvok, kaipvisa šeimyna tuom džiaugsis, netiktai

Greičiau į Darbą ir Greičiau Namon

paprastoms dienoms, kuomet tu dirbi bet taipgi ir šventadie-niais, nedėdieniais ir vakarais, kuomet tu nori pasilinks-minti, kaip paveizdan: važiuoti į parkus, ežero maudykes, pasilinksminimo vietas ir atlankyti draugus, nežiurint kur jie gyvena Didžiamjam Chicago.

Pagalvok, kaip pigu bus važinėti ten ir atgal į tavo darbą byle kur.

Nepraleisk savo progos balsuot "YES". Butinai balsuok ant mažojo baloto.

Dabar yra laikas balsuoti "YES"

Jeigu ir dauguma žmonių Didžiojo Chicago balsuotuemt "NO," tai reikštumetus ir metus dar to neužtikrinimo, blo-go patarnavimo ir prigrustų karų, didžiai užgaunant ir ne-parankuojant tave ir visus gyventojus šio miesto per dar devynius metus po dabartinėmis privatiniai lankomomis ir privatiniai valdomomis frančizomis, balsuok "YES" už žmo-nių Valdžią ir Geresnį Patarnavimą DABAR.

PATVIRTINTA

Chicago Association o Commerce
Chicago Civic Federation

Chicago Real Estate Board
Citizens Association of Chicago

Better Transportation League of Every Ward
and Other Responsible Organizations

IS LIETUVOS.

UZ KA PRASALINO IS
VILNIAUS KUN. MICHAL-
KEVICIU.

"Vado" numerį 13-me pranešama:

"Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius" buvo įsakęs Vilniuje prie švenč. Motinos litanijos kalbėti "Krolovo Korony Polskij". Pasipriešinęs kelioms kunigams, penkis suspaudė. Seimų vyskupas Karosas, sužinojęs apie tai, parase kun. Michalkevičiui laišką, kad toksai pasielgimas netikėtai nėra kunigiskas, bet ir nekrikščioniškas. Laikas per Tarybą nuėjo pas kun. Michalkevičių. Ir vėl kartą pasklydo po visą Vilnių garsa apie šį atsitikimą. Kun. Michalkevičius net apsigėjęs. Lietuvos Tarybos delegacija nuvyko pas Nuncijų ir papasakojo visą atsitikimą. Ir štai kun. Michalkevičiui buvo įsakyta pasislinkti.

"I Vilniaus vyskupas statoma kandidatais prof. J. Matulevičius, pral. Maculevičius (Maironis), prof. J. Saulys ir kan. Alšauskas. Paskutis turįs daugiausia šansų. Jį palaiko Lietuvos Taryba."

LIETUVOS TARYBA
IR VOKIECIAI.

Kas per savo nežinystę, ar dėl savo politinio išorakavimų pasiskubino neatmainomai pasmerkti Lietuvos Tarybą Vilniuje, kaip "parsišlavėlius", pardavusius Lietuvą Vokiečiams, tas su kiekviena diena turi progą įsitikinti, kad arba jis klydo, arba jo melas išeis viršun.

Štai net "Naujoji Lietuva" taip pat smerkusi tą Lietuvos Tarybą, yra priversta paduoti sekančią žinią, paimtą iš Vilnių leidžiamo vokiečių laikraščio Viln. Zeitung (No. 103):

Balandžio 13 įvyko vokiečių-lietuvių draugijos valstybinių ir administracinių tiesių komisijos posėdis, kur buvo aptartos prieštaisy, sulaukiančios minėtąją draugiją ligšiol nuo praktinių žingsnių.

"Buvo pabrūkta, kad... negalimas esąs sandarininkavimas su Valsvės Taryba (Tautos Taryba) dėl dabartinio jos sąstato. Joje, rasit, vadovauja radikaliniai elementai, iš kurių laukinas nesutarimas su vokiečiais bendrame darbe.

"Dalyvavusieji delto rado būtinu taip krašto valdžią sudaryti ir taip lietuvių atstovystę atnaujinti, kad jų sąstatas atitiktų gilią tinkamumą ir visiškai nelinkusai į revoliucionarumą lietuvių tautai."

Taip rašo vokiečiai:

"Pardavimai" pasirodo išmintingesniais už daugelį reikšnių. Netrukus gal ir daugiau apie juos sužinosim.

GRAŽINSIA, KA IŠVEŽE.

Einantį Petrograde socialistų liaudidinkų "Naujoji Lietuva" praneša apie gaudus, buk bolševikų valdžia ketinanti iš leisti dekretą apie grąžinimą nerusų tautoms turty išvežty laikę karę į Rusiją.

Ji rašo taip:

"Yra tikrų gandy, kad neužilgo busias paskelbtas dekretas, kuriuo bus grąžinama tautos jų kultūros turiai taip prieš karę, kaip antai: archyvai, knygynai, muzėjai, paminklai ir hita."

TREMTINIŲ ŽINIAI.

Apie grąžimą Lietuvos tremtinių randa laikraščiuose ir šiaip girdi įvairių įvairiausių, kartais viena antrai prieštaraujančių žinių. Lietuvių "Grudo" Draugijos Valdyba randa reikalingu perspėti tremtinius, kad ligšiol vokiečiai neleidžia liuosai grįžti Lietuvai. Jei vienam, antram pavyksta parvažuoti, tai tikrai pripuolamai ir su didžiausiu vargu. Artymiausioje atelyty dalyky stovis, matyti, nesimany, nes kaip praneša mūsų įgaliojimas vokiečiai pirmų pirmiausia rūpisi pargabenti karės

belaisvių, vokiečių-kolonistus ir Rytų Prusijos gyventojus. O jų šimtai tūkstančių ir milijonai. Tuo tarpu keliai šūirę ir veikia labai blogai.

Visa šit. turėdami domėja, patariame tremtiniams nesijudinti iš vietų, bet kiek palaukti. Išvaziavę, ne namus pasieksite, bet išvysite badą, šaltį ir ligas. Tiesa, žinoma, kad ir vietose tremtiniams nelengva gyventi, bet vis tiktai lengviau kaip pafrontės vietose, kur prisi- kimšo daugybė žmonių, kur siausia tikras badas ir ligos.

Kuomet gausime žinių, kad tremtiniams galima lūciai namo grįžti, tuoj laikraščiuose pasakelsime.

"Grudo" Draugijos Valdybos Pirmininkas V. Zubovas, Užsektorij J. Krikščionas

LIETUVOS GELEZINKELI-
NINKAI ORGANIZUOJASI.

Lietuvių laikraščiuose Rusijoje lietuvių, tarnaujantieji ant geležinkelio, išleido savo amato ir profesijos draugams sekanį atsišaukimą:

Lietuviai Geležinkelininkai!

"Lietuva jau pradeda šiek-tiek savrankiškai gyventi. Dabar reiks tvarkyti savo valstybėje įvairias gyvenimo šakas. Mūsų geležinkelininkai atimdami kokio svarbos turi mūsų darbas valstybės gyvenime, turime padėti Lietuvai. O tam tikslui reikia kuogreičiausia sąstorgianizuoti ir susijungti, kad galėtum grįžti stot darban, sudarant tam tikrą administracinį ir techninį aparatą, kuris galėtų apimti visus Lietuvos valstybės geležinkelio reikalus.

Šiuo tikslu Petrapilyje kovo 10 d. š. m. įsikūrė Lietuvos Geležinkelininkų Sąjunga, artimiausiu uždaviniu, kurios yra organizuoti visus lietuvių geležinkelininkus, plačiai pasklidusius visoj Rusijoje, kad profesiniai organizuotiems grįžti į Lietuvą.

"Minėtiosios organizacijos laikinai valdyba kviečia visus geležinkelininkus prisidėti prie pradėtojo darbo, organizuojant vietų ar rajonų kuopas, o kun negalėtų to padaryti dėl mažo narių skaitliaus (įstatai sako, kad mažiausias skaičius kuopos narių turi būti 10), staciai stoti į Sąjungą Petrapilyje, pranešant valdybai raštu ar žodžiu.

"Adresas: Petrograd, Zabalkanskij prospek. 32, kv. 1 Litovskij Železnodorožnyj ojus.

IS VISUR.

Viennos žinia praneša Berli- no laikraščiu Vossische Zeit- tung, kad austrų valdymas da- lyj Lenkijos, užimtos austrų gin- klais, tapo formaliai pavestas ad- ministracijai Lenkijos valdžios.

Dalis Rusijos Lenkijos, užim- tos austrų kareivių, galbut nėra didelė Didesnė dalis Lenkijos yra laikoma vokiečių.

Sulyg žinių, kokias gauna Amerikos informacijos departa- mentas, Vokietijoje yra suorgani- zuoti skautai, (jaunuoliai vai- kai) maitinamui streikų ir rūsijų. Hamburge ir kituose Vokietijos miestuose valdžia apginklavusi juos kulkašvaizdais. Sakoma, kad jau ne sykį jie buvo pavartoti prie streikų ir rūsijų numalšinimo.

Iš daugelio Vokietijos miestų ateina žinios apie vis beaugantį žmonių neramumą. Grąšinama kai kur ir revoliucija.

Freidrich Ebert, socialistų va- das Vokietijos reichstage, pranešė reichstagui, kad Dr. Karl Liebk- necht, buvęs socialistas narys reichstage, tapo palikuosutais iš kalėjimo, kur jis sėdėjo nuteistas už bandymą papildyti išdavystę prieš Vokietiją. Liebknecht pri- klauso prie radikalisko Vokietijos socialistų sparno.

Žinfa iš Zuricho Šveicarijoje, praneša Paryžiaus laikraščiu Journal, kad politikiekiems rati- liams Budapešte pranešta, buk Vengrija mano atsišaukti tiesiai į talkininkų valdžias, kad paty- rius, kokiomis sąlygomis jie stu- teiks Vengrijai pertrauką mušų ir taiką.

Viennos žinia i Frankfurt Zeitung sako, kad Austro-Ven- grija jau susitaikė su mintimi be- sąlyginės kapituliacijos, kadangi Viennoj grėšia badas, valdžia yra bejėgė ir įstatymai daugiau ne- bepikomi.

Britanijos užsienio reikalų sekretorius Balfour, vienam su- rinkime klaidamas, pažymėjo, kad po karės Vokietija negaus savo buvusiuju kolonijų.

Iš Rymo pranešama, kad vokiečių politiško departamento Brussely viršininkas, baronas von der Lancken, pranešė belgu kardinolui Mercier, kad kuomet vokiečiai aplėsių Belgiją, tuomet jie palinuosius visus de- portuotus ir politikoje prasizien- gusius belgus.

Be to, jis kardinolui pasakė, jog jau ir dabar išdalies yra grąžinami atgal.

Baronas von der Lancken gi- ria belgu didelį patrijotiškumą. Per keturis metus, sakosi, jis gerai patyręs belgu būdą.

Sulyg gautų Londone žinių, specialės rotos iš parinktų ka- vėrių tapo sudarytos Vokietijoje užgniauzimui sukilimų tarp ne- senai į vakarinį frontą pasiųstų kareivių. Daugelį iš jų naujai drautuotų sukėlė maistus ir ne- kuriuose atsitikimuose užmušė savo aficierus.

Yra daug priežasčių manyti, kad Austrija ir Turkija nebegali ilgai laikytis ir greit jieskos at- sikis taikos su talkininkais, to- ku budu apleisdami Vokietiją.

Parlamentui vyriausybės at- stovas pranešė, kad Britanija vi- su karės metu paėmė 327,416 belaisvių. Šitame skaitlyje yra 264,242 vokiečiai.

Iš Šveicarijos pranešama, kad lenkai pradėjo kampaniją rinkti aukas, už kurias norima pastatyti uoste Danzige pir- masis lenkų laivas ir jį pava- dinti prezidento Wilsono vardu.

Uostas Danzige šiandien pri- klauso Vokietijai. Bet jį nori atgal lenkai, nes tai yra vien- tasis uostas, per kurį lenkai gali Visla išeiti į Baltiko jures.

Lietuvos Neprigul- mybės Fondc At- skaita už Rugsejo Mėn., 1918 m.

Grad Rapids, Mich. — SLA. 60- tos kuopos surengtoje Dr. J. Šliu- pui ir V. K. Račkauskui prakal- bose (prisiuntę p. L. Braškis) 1765 Newark, N. J. — per p. M. Truską/ nuo 12-to L. N. Fondo Skyriaus, aukavo: po 5 dol. — P. Lukšis (prisiuntė prie "1,000 po 10.00") ir šv. Mikolo Draugija; 2 dol. — J. Krališkuskas; po 1 dol. — K. Kasaitis, M. Truska, ir V. K. Puodžiūnas; 50c. — S. Ado- maitis, viso 15.50

Houston, Texas. — Kareivis P. J. Purvis priziada mokėti kas mė- nuo po 1 dol., ir užsimoka už 4.00

Washington, D. C. — Dr. J. Šliu- pas užsimoka už 1918 m., i "1,000 po 10.00"

Brooklyn, N. Y. — J. V. Bud- revičius paėmė L. N. Fondo mar- kučių už 2.50

Philadelphia, Pa. — Per Dr. E. G. Klimą, nuo vietinio sky-

riaus 9.25
Prakalbose surinkta 29.84
Waterbury, Conn. — Dr. S. Sa- pranas, priziadėjęs mokėti po 5 dol. kas mėnuo, užsimoka us rugpjūtį ir rugėjį 10.00

Nashua, N. H. — Vestuvėse S. Penkausko su Zofija Blažaitė su- dėta: jaunavedžiai — 1 dol., J. Penkauskas, J. Gudelis, J. Andriu- kienė, K. Matulis, A. Stanevičienė — po 50c.; A. Bartuševičius, V. Bartuška, J. Urbona, V. Sadaus- kas, P. Grigas, F. Penkauskienė ir V. Bartulienė — po 25c. Viso prisiūsta per J. Sekevičių 5.25

Baltimore, Md. — 25 d. rugsejo L. A. A. Klubo surengtame vaka- re pamatinėjimui narių, kurie tar- nauja S. V. armijoje, ir kartu iš- leidimui L. A. A. Klubo gospodo- riaus J. Bajoro į kariūmenę, su- aukauta 42.58; aukas prisiuntė "Vien. Liet." redakcija 42.58

Rea, Idaho. — Hugh S. McGin- nis, per "Vien. Lietu." redakci- ją 3.00

Da'ron, Ohio. — SLA. 105 kp. nariai susirinkime ir piknike suau- kavo: P. Dambrauskas — 2 dol.; J. Neubinas ir I. Skakauskas — po 1.50; J. Stanevičius ir J. Ata- naitis — po 1 dol.; K. Budris — 1.20; V. Povilaitis, A. Keidošius, J. Smilis, P. Skakauskas, K. Jo- cius, — po 50c.; A. Sakalauskas — 25c.; P. Stankunas — 20c.; smulkii — 3.25 Prisiuntė P. Dam- brauskas 15.00

Cleveland, Ohio. — "Dirvos" Redaktorius p. J. Gedminas pris- rašė prie "1,000 po 10.00" ir už- imokė už 1810 metus 10.00

Lawrence, Mass. — J. Sekevi- čius užsimoka už 1918 m. i "1,000 po 10.00"

Baltimore, Md. — Dr. J. Šliupo prakalbose, 15 d. rugsejo, 1918 m., prisiuntė Ig. Naruševičius; au- kavo: po 1 dol. — F. Ginkus, A. Kil- kiš, A. Janušis, J. Galinaitis, M. Rutkus, M. Petrušionis, Ig. Naruševičius, J. Kreivėnas, B. Alekna- vičius, A. Pautienius, J. Balčiūnas, V. Pranaitis, S. Levanaševičius, F. Dutevičius, V. Brazauskas, V. Če- paitis, A. Aldrektas, P. Adamavi- čius, S. Meškis, J. Balionis, V. Nagarnoskis, J. Alyta, A. M. Luš- kus, A. Dzindzelietis, A. Cesna, V. Bielis, A. J. Karalius, A. Ra- kauskienė, J. Mačis, J. Keidis, J. Melumaitis, P. Jaras, J. Kalnaitis, J. Stukis, M. Čučila, A. Sidlaus- kas, P. Jasikauskas, A. Žalnieraitis, P. Paulauskas, J. Ulevičius, P. Ve- lička, J. Liukpetris, K. Brokas, A. Nemura, J. Sakalis, B. Byla, A. Bradunas, M. Krakauskienė ir V. Karalius; po 50c. — J. Kazlaus- kas, A. Jankunas, V. Česna, J. Strugis, K. Puzvičius, P. Malušie- nė, J. Rinkevičius, A. Stankus, V. Česnavičius, M. Palonitė, O. Dut- tieriūtė, A. Levanaševičienė, O. Dut- kevičienė, V. Natkevičius, A. Bra- zauskas, J. Poškauskas, P. Greič- šas, T. Rašimas, J. Balionis, J. Za- nonis, J. Matuševičius, K. Lašokas, J. Vilkaitis, J. Laukinis, K. Valat- ka, P. Pavilionienė, J. Skorka, J. Denkevičius, V. Baltrajunas, J. Zei- kus, F. Sederavičius, J. Raugalas, J. Kabis, T. Brauzauskienė, A. Brais, J. Rekliekas, J. Gasevičius, A. Laukaitis, J. Krasauskas, J. Motukaitis ir M. Siaurašaitis. Vi- so labo — 93.56. Padėngimui lėšų atitraukus 17.20, Fondan atsiųs- ta 76.36

Northampton, Mass. — K. Za- paskėvičius prisiuntė prie "1,000 po 10.00"

Pittsford, Pa. — J. Kazakevičius, užsimoka už 1918 m. skyr. "1,000 po 10.00"

Pittsford, Pa. — Tamas Paukštis, užsimoka už 1918 m. skyriuje "1,000 po 10.00"

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

U. S. Food Administration.
"Ol' Squire 'Tater' 'low he goin' to be mighty high king er de roos' 'mong garden sass folks. We all kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid choose en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin 'substi-tute' him fo' wheat flour. He's de 'substi-tute' of all de vittles, he sez."

De udder garden sass folks lak inguns, tomatoes, cabbage en turnips en squash don't need to git peev'd, 'cause dey's goin' to be room in de pot fo' de whole tribe. 'Ev'ry las' one on 'em can he'p save de wheat en meat fer de bors dat's doin' de fight in over yander.

King er de Roos

U. S. Food Administration.
"Ol' Squire 'Tater' 'low he goin' to be mighty high king er de roos' 'mong garden sass folks. We all kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid choose en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin 'substi-tute' him fo' wheat flour. He's de 'substi-tute' of all de vittles, he sez."

U. S. Food Administration.
"Ol' Squire 'Tater' 'low he goin' to be mighty high king er de roos' 'mong garden sass folks. We all kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid choose en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin 'substi-tute' him fo' wheat flour. He's de 'substi-tute' of all de vittles, he sez."

Scranton, Pa. — F. Zivatkaus- kas, užsimoka už 1918 m., "1,000 po 10.00"

Kearney ir Harrison, N. J. — 13 Skyriaus nariai, per sekr. J. V. Baltrukonį, užsimokėjo sekančiai K. Bilinskas, Z. Silvestravičius — po 1 dol.; J. V. Baltrukonis, A. Norvaiša — po 50c. nartai, mo- kantieji po 25c. užsimokėjo: už 1 mėnesį — J. Kubilius, K. Moskus K. Cerka; už 2 mėnesių — J. A. Kubilius, A. Kamisaitis, G. Diš- kevičius, J. Petrušionis, A. P. Mi- linavičius; už 3 mėnesius — P. Augustinavičius, B. Panparas, J. Paulionis, N. Pacenkiene; už 4 mėnesius — J. Juodevičius. Nau- rai prisirašė ir pasizadėję mokėti kas mėnuo po 25c. — Juozapas Pankauskas ir Magdalena Veliviu- tė. Viso užsimokėjo 10.75

Rochester, N. Y. 15 Skyriaus nariai, per J. J. Žilių, užsimokėjo sekančiai: J. J. Žilis — po 1 dol. i mėnesį, už 6 mėn. — 6 dol.; P. Petronis įsirašo i skyrių "1,000 po 10.00" ir užsimokėjo 2 dol.; A. Valtaš (moka 5 dol. i metus) už- simokėjo 2 dol.; N. Juodviršis, už 4 mėnesius — 1 dol.; A. Usevičius, už 2 mėnesius — 50c.; D. Jokšas, už 3 mėn. — 75c.; V. Pratavičius, už 4 mėnesius, — 1 dol.; K. Vili- niškis (moka po 10c.), už 3 mėne- sius — 30c.; J. Kulis už vieną mė- nesį — 25c. Aukos surinktos L. Sunų ir Dukterų Draugystės prakalboje, 15 d. rugsejo, 1918, au- kavo: K. J. Semaška, N. Juovoris, M. Savičis ir P. Petronis — po 50c.; smulkii surinkta — 2.25; viso — 4.35. Viso iš 15-to skyriaus prisiūsta per J. J. Žilių 18.90

Brooklyn, N. Y. — A. L. T. Sandaroš 1 kuopa, per J. Ambra- ziejų, aukavo 5.00

Amsterdam, N. Y. — T. M. Draugijos 144 kuopa, per A. J. Lukšį, aukavo 50.00

Silver Lake, Wash. — Adomas Kisielis 5.00

Alba, Mich. — Iz. Balčiūnas, per J. M. Danielių, aukavo 3.00

Viso įplaukė Fondan per rug- sejo mėnesį \$395.58

Nuo pradžios iki 1 d. rugsejo buvo įplaukę \$12,831.10
Viso labo įplaukę \$13,226.68
Nuo pradžios iki šiol buvo iš- mokėjimų \$9,537.38

L. N. Fondo Izde lieką \$3,689.30

P. JURGELIUTĖ,
L. N. Fondo Sekretorė,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

Severos Gyduoles uzliuko
seimynos sveikata

Strėnų Skaudėjimas.

Kuomet užėina strėnų skaudėjimas tai tartum viskas prie jo prisideda. Skaudėjimas darosi nepakenčiamu, inkstai nukendia, šlapimas sutirštėja ir jame yra nuosėdų. Ar reika- laup gero vaisto ir negali suvarstyti? Neįsiskok jo ligiau. Bandyk

Severa's
Kidney and Liver
Remedy

(Severos Gyduole nuo Inkstų ir Ke- penų). Jis yra labai geras nuo daž- no ir skausmingo šlapimo varymo ir vaikams nuo prišlapinimo lovos. Jis yra geras nuo gultigės, išvari- nėja atsiradusį rugštumą, sumažina tylinimą kojų ir prašalina skaudėjimą iš strėnų. Pamągink. Jis yra par- davinėjamas apšiekose visur. Kaina 75c ir \$1.25.

U. S. Food Administration.
"Ol' Squire 'Tater' 'low he goin' to be mighty high king er de roos' 'mong garden sass folks. We all kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid choose en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin 'substi-tute' him fo' wheat flour. He's de 'substi-tute' of all de vittles, he sez."

U. S. Food Administration.
"Ol' Squire 'Tater' 'low he goin' to be mighty high king er de roos' 'mong garden sass folks. We all kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid choose en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin 'substi-tute' him fo' wheat flour. He's de 'substi-tute' of all de vittles, he sez."

Agentai.

Buvusieji savaitinės "Lietuvos" agentai, o taipgi ir nauji, kurie norėtųmėt dienraščiu "Lietuva" agentauti, malonėkite atsišaukti į administraciją dėlei informacijų. Rašykite sekančiu adresu:

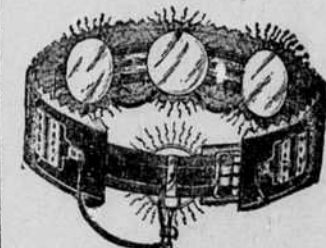
"LIETUVA" DAILY,
3253 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Mūsų neesame bankierai, bet mes gvarantuojame Tamatai su- dėmą 50% ant Tamatos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus sluitus ir orer- kodus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus u. v. \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus sluitus ir overkodus parduo- me po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau.
Valky sluitai \$2.50 iki \$7.50. Skyrynos ir valyza.
S. GORDON
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Joraras atdaras kasdien ir vakaras iki 9 val. Subatm. est. atdaras iki 11 val. vakar. Nedėlidienais—iki 9 val. vakare.

60 Dienų Išbandy-
mui Dykai.

Prisųsk 20c. dabar

Meskite netikusias gydoles! Jeigu turite duslų, reumatizmą, neuralgiją, paralizus, nerviškumą, slugos, bronchito, silpnumą, silpnumą, užkietėjimo ir daugybę kitų ligų, arba skausmo bile kur. Prisųskite 20c. del vyriško diržo arba 30c. del moteriško diržo, idant pagelbėti užmokėti prisintinto kaštos. Į keletą valandų mano naudingas diržas rasis jūsų pakte. Už- mokėkite rankpinigius \$3.98. Užsidėkite tuojais ir nešokite kožną dieną pagal nu- rodimus per du mėnesius, tada begie 60 dienų jeigu nebusite užganėdinti, sugraži- nkite diržą atgal, o aš sugrąžinsiu jus \$3.98. Nereikia laukti, pilnas užganėdinimas. Adresuokite:
A. P. OWENS, Dept. 50-E.

Reikalavimai.

Reikalinga: i warehouse vyrai, darbas pastovus. Atsišaukite i 1456 Indiana Avenue.

Reikalingas Janitorius, mokantis boileri kurinti. Atsišaukti tuojau pas, A. Olszewski
3252 So. Halsted St.

Reikalinga patyręs mėsos pjau- stytojas (meat cutter), kuris mo- ka lietuviškai, lenkiškai ir an- gliškai kalbėti; platesnėm žiniom kreipkitės pas

John Corey,
726 N. Walnut St., Kewanee, Ill.

Mirė juozapas Andruskevicia, spa- lių 12 d. 1918 m. 9 val. vakare, nuo plaučių uždegimo. Vėlonis gime ko- vo 17 d. 1881, atvažiavo Amerikon spalį 22 d. 1907 m. Buvo gabus, ge- ras ir visų mylinas žmogus; taipgi buvo pilnas blaivininkas. Skaitė lai- kraštį "Lietuva". Paėjo iš Kauno gub. Qiaulių pav. Paliko mūlimine mo- teri Matildą ir broli Julijoną.

Norinti platesnių žinių malonės kreipis šiom antraš: Matilda Andruskeviciene, 83 Lafayette St., Peterson, N. J.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuvis- kos kalbų aritmetikos, knygyde- tės, stenografijos, typewritina, pirkybio taisy, Suv. Valst. istori- jos, abėros istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės dailiarasyja.
Mokimimo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

— PIRKIT BONDS! —
PIRKIT BONDSUS PER "LIETUVA"

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos). CHICAGO.

Box 89

BUK SOFERIU.

19. Niekomet nebuvo toks dide- laikas yra gauti sau tinkamą vie- lis soferių reikalavimas kaip da- bar. Mės duosime užsiėmimų kiek vienam pabaigusiam kursus mūsų mokykloje. Mokimne pa- sinaudojame individualinės siste- mos — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tin- kamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriau- šių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir va- kariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bid (Inc.)

Ofiso Tel. Genai 114 Namų Tel. Genai 2118
Tel.: 9-9, 10 piet Namų vias dienas

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
Chirurgas

Gyvytamas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Gyvena:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

VIETINĖS ŽINIOS.

"LIETUVA" PERSIKELIA
NAUJON VILTON.

Išleidus šį numerį, "Lietuvos" laikraštis iš dabartinės savo vietos pėre 814 W. 33rd st. kelias į naują ruimingesnę vietą prie 3253 So. Morgan St., ant kampo 33-cios ir Morgan gatvių. Dabartinės vietos pilnai užteko savitainiam laikraščiu, bet dienraščiu, manyta, ji būtų ankštoka.

Mašinų ir ofisų perkraustymas prasideda šį ketvirtą. Naujoje vietoje tuo tarpu jau pradėta darbai naujų mašinų įstatymui. Nėra presas dienraščio spausdinimui bus įstatytas šią savaitę.

Perkraustymas ir susitvarkymas užims gerą savaitę laiko. Visų mašinų ir ofisų perkėlimas neleidžia išleisti sekančią savaitę dar vieno "Lietuvos" numerio ir todėl šis 44-tas "Lietuvos" numeris yra jau paskutinis SAVAITINĖS "Lietuvos" numeris.

Su sekančiu numeriu "Lietuva" pradės eiti jau kasdien, ir pirmas dienraščio numeris žada pasirodyti lapkričio 11 d., pane-dėlyj.

Chicago skaitytojams ir draugams, turintiems reikalus su "Lietuva", pranešame taipgi, kad naujas "Lietuvos" dienraščio telefonas nuo lapkričio 9 d. bus sekantis: **BOULEVARD 4250**. Iki tam laikui vatrokit dabartinį: Drover 7184.

Nors "Lietuva" pradės eiti kaip dienraštis, tačiau visi tie "Lietuvos" dabartiniai skaitytojai, kurie nori pasilikti prie savitainio laikraščio ir toliau, gali tai padaryti. Apie kiekvienos savaitės pabaigą išeis vienas "Lietuvos" numeris, kuriam bus paduodamos visos savaitės žinios, maž-daug panašiai, kaip kad ir dabartinėje savaitinėje "Lietuvoj". Kaina savaitinio pasilikimo jiems ta pati.

Su visais laiškais į "Lietuvą" ir patį ypatingai nuo šio laiko jau kreipkitės nauju antraštu: "Lietuva" Daily, 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Mums bus smagu, jeigu mūsų skaitytojai ir mūsų draugai at-lankys mus naujoje vietoje ir su-sipažins su savo naujo dienraš-čio buveine.

Naują "Lietuvos" dienraštį ga-lėsime gauti pas visus agentus ir ant svarbesnių lietuviškų gatve-kampių. Padarykit su juo pa-zinti nuo pat pradžių.

Lietuvius išradėjas. Šiomis die-nomis p. Kazys Majauskas už-baigė savo locono išradimo ma-šiną cibulų kasimui.

Šita mašina štai ką padaro, kaip aiškina jos išradėjas: ji iš-kasa kiekvieną cibulį, nukerta je-laiškus, išvalo cibulius nuo žo-nių, grumstų ir akmenų ir su-bera grynai apvalytus svogūnus į dėžes.

Mašina gali būti dirbama ark-liais arba lengvu motoru. Koks yra jos parankumas, apie tai pa-aiškina sekančios skaitlinės:

Siuosmet ukininkams, sodinu-sienis daug svogūnų, iškasimas ir upvalymas vieno bušelio svogūnų atsiejo iki 35 centų. Ma-jausko mašina į vieną dieną ap-valo apie pusantro akerio svogūnų. Sulyg fermerių apskait-lavimo, prie gero derliaus akėris išduodas vidutiniškai apie 500 bušelių svogūnų. Vartojant Ma-jausko mašiną, vieno bušelio nu-valymas atsietų tik apie 5 cen-tus, k ip tai tvirtina išradėjas.

Su nytose Valstijose kas metai į unama apie 15 milijonų bušelių, todėl išradėjas mano, kad tokia mašina turėtų gerą pasisekimą.

Pas p. Majauską buvo atsi-lankę aplinkiniai svogūnų augin-tojai ir esą gavę visai gerą įspū-dį apie naują išrastą mašiną.

Pas Majauskas yra jaunas lietuvis, gyvena Cicero, Ill., tu-ri savo mašiną užpatentavęs ir dabar tveriasi lietuvių kompani-ja šios mašinos išdirbinėjimui. Gero laimikio!

IVAIRUMAI

Influenza pradeda Chicagoje žymiai mažintis. Šią savaitę jau pradėjo atidarinti teatrus ir ki-tas viešas vietas.

Nepamirškite lapkričio 5 d. balsuoti už buvusį Illinoisaus gubernatorių **Richard Yates** kuris dabar "runija" ant kon-gresmano nuo Illinoisaus valsti-jos. Jis yra sąžiningas, gabus vyras ir geras lietuvių prietelius.

Liaudies Universiteto Visuoti-nas susirinkimas atsibūs Mildos didžiojoje svetainėje, pėtnyčioje, lapkričio 1 d. 1918 m., 7:30 val. vakare.

Meldžiū gerbiamos publikos atsilankyti ir užgirsti savomis ausimis pilną atskaitą.

Dr. A. L. Graičunas,
Vakaro Vedėjas.

Lietuvių republikonų komite-tas pataria jums balsuoti atei-mančiuose rinkimuose, lapkričio 5 d., už republikonų "County Ticket." Taipgi pataria jums balsuoti "YES" klausime patai-symo Illinois valstijos konstitu-cijos.

Užsirašykite sau naują "Lie-tuvos" dienraštį tuojaus, kad jį reguliariškai gautute nuo paties pirmo numerio. Prenumerata paskelbta kitą vietą šio nu-merio.

Chicagočiai, prisijuskite viso-kių žinių apie tai, kas atsitinka jusų aplinkėj, kad jusų nau'is dienraštis turėtų daugiausiai ir įvairiausių žinių.

Dr. K. Drangells
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 6082
Chicago

APIE ISPANISKĄ
INFLUENZĄ.

Influenza, kuri dabar platina-si daugelyje Amerikos miestų, yra epidemika, užkrečiama liga. Užkrečiamos bacilos, kurios pagindo ligą, randasi burnoj, nosy ir gerklėj. Štai kodėl šita liga yra išplatinama per ats-aargų kosėjimą, čiaudėjimą ir spjaudymą.

Artimas susijimas su žmonė-mis, kurie turi influenzą, arba bent "blogą šaltį" yra pavojin-gas.

Jeigu jūs vengsite vietų, kur žmonės yra susigrūdę ir mie-gosite bei dirbsite prie šviežio oro, tai jūs lengviau išsisau-gosite influenzos.

Nesijuskit liguisto vaiko mo-pakylon. Palikit jį namie ir tuo-jaus šaukit daktarą.

Jeigu šeimos narys nusi-skundžia, kad jaučiasi negerai, tai jis privalo gulėti lovon ir pa-šaukti daktarą.

Neimkit jokių vaistų, išskyrus tuos, kuriuos jums užrašys jusų daktaras.

Influenza užpuola žmogų ne-tikėtai. Paprasti influenzos žen-klai yra sekanti: šnūpuliai, gal-vos skaudėjimas, lengvas gerklės skaudėjimas, kartais vėmi-mas, šiek-tiek karščio ir pažy-mėtinus susilpnėjimas. Kas tai turi, tai tuojaus guldykit jį lo-von, šiltai pridengkit, šaukit jan-dug šviežio oro ir pašauktį dak-tarą.

Nesirupinkite! Nesikarščiuo-kite! Nesibijokite! Saugokitės staigaus šalčio ir vėjo traukimų. Laikykit kojas sausai ir šiltai. Valgykit ir miegokit reguliariš-ki. Nesėdėkit iki vėlam lai-kai. Nesėdėkit iki vėlam lai-jų suėdysite kuno stiprumą ir greičiau išvengsite ligos.

Influenza platinasi visuomet nuo tų, kurie serga ant tų, kurie yra sveiki. Tas gali but, kuomet ligonis su sveikais arti susi-eina, arba per čiaudėjimą, arba kosėjimą.

Niekados nekosėkit nei čiaudėkit tiesiog oran. Vartokit sa-vo nosinę, arba dar geriaus-minkštos popieros skepetaites, kurias galima sudeginti. Gi no-sinė privalo būti išvirintos.

Stasys Šimkus

MOKYNA MUZIKOS

STUDIO:

903 W. 33-cios gat.
TELEPHONE DROVER 3969

Valandos 9 ryto iki 9 vakare
Seredomis 4 iki 9 po piet.

Ofiso telefonas Drover 7042
Namų telefonas Prospect 8585
3336 W. 66th Street

DR. C. Z. VEZELIS
Lietuvius Dentistas,

4712 S. ASHLAND AV
Arti 47tos gatvės
CHICAGO

BEIŠLYGINIS
PASIDAVIMAS.

Nuodai nuolatos randasi žmo-gaus sistemoje. Jie yra praša-inami ypatingai per vidurių ka-nalą. Nuo daugelio serijoziskų ligų negalima apsiginti, jeigu nuody prašalinimas nėra ats-a-kantis. Trinerio Amerikoniskās Kartaus Vyno Elixiras (Triner's American Elixir of Bitter Wine) yra kaip tik tai ta gyduole, kuri pagelbsti prašalinime nuody. Tas reiskia beišlyginį pasidavimą nuodingiems materijolams. Jis išvalo žarnas visiškai. Esantis padarytas tiksliai iš gyduoliškų karcų žolių ir natūraliai raudo-no vyno, jis yra veiklus ir ska-nus. Visose aptiekose—\$1.00.

Seni prieši, reumatizmas ir neuralgija, ir vėl jau pas musų vartus. Buk prisirengęs ir tuo-jaus nusipirk Trinerio Linimen-to (Triner's Liniment). Kaina 35 ir 65 centai aptiekose, per krasą 45 ir 75 centai. Jeigu jusų aptiekorius neturėtų Trine-rio gyduolių, jis gali jų gauti, neimk jokių kitų prirengimų. Joseph Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Trinerio Amerikoniskās Kar-taus Vyno Elixiras, Trinerio Angelica Kartus Tonikas ir ki-tokias Trinerio gyduoles nuo šios dienos galima gauti vien tik aptiekose ir pas vertel-gas, kurie parduoda gyduoles. Trinerio laboratorija esant la-ba užimta pildymu aptiekių už-sakymų ir valdžios užsakymų medikalių reikmenų ir todėl jau nebeplodo užsakymų kitokių biz-nierių ir prašo, kad reikalaujan-tieji kreiptųsi pas aptiekorius ar-ba vertelgas, kurie pardavinėja gyduoles, kuomet perka Trine-rio gyduoles. (Apgars.)

Mildos
Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valanda kas vakaras.

Suhatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Žemai 15c
Viršui 10c

Cia prirokuojama ir karės mokestis

Tai yra puikiausia vieta
praleidimui liuosolaiko

ANTON J. CERMAK,
Demokratiškas Kandidatas ant
SHERIFF
Balsavimas utarninke,
lapkričio 5 d.

P-as Cermak tiksliai užbaigė še-šių metų terminą, kaip Chief Bailiff of the Municipal Court of Chicago. Jojo administravi-mas minėto ofiso reikalų užtar-navo jam pagyrimą nuo Munici-palio Teismo Teisėjų, taipgi nuo civiškių ir politiškių draugijų. Jis yra galva Savienytų Draugijų, todėl—mylėtojas ir apgynėjas ypatos laisvės; ir yra kaip tik tuom vyru, kurio mes norime už-šerią. Vieta šerifo yra viena iš svarbiausių šiam pavieta. Jo pa-tyrimai kaipo kouncilmonas, na-ryrs legislatorius ir Chief Bailiff padaro jį labai tinkančiu šerifo vietai.

Jeigu jūs norite sergėti savo geriausius reikalus, balsuokit už jį **UTARNINKE**, lapkričio 5 d. 1918 m.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

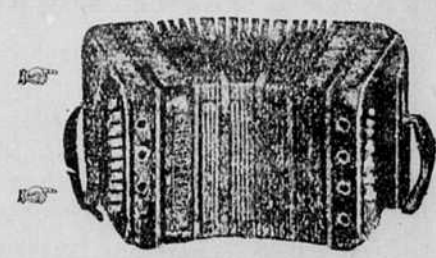
Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo kramponas, nėsienėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Jeigu Jūs esate užin-
teresuoti Patentais

tai užiekitę ypatingai ar rašyti-
te pas: **AMERICAN EURO-
PEAN PATENT OFFICES INC.**
Pacific Building (L.A.)
Washington, D. C.

Koncertinu Išdirbyste

Pearl Queen Concertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už zemiausią kainą, kur kitur taip ne gausi. Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso dar-bams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gra-mafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriau-sių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzkališkus instrumentus atskan-čiai. Kurie prisijųs trijų centų krasą-ženklį gaus katalogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

6 12 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

ILLINOIS! ILLINOIS!

Balsuok "YES"

Už propoziciją laikyti

KONSTITUCIJINĖ KONVENCIJĄ

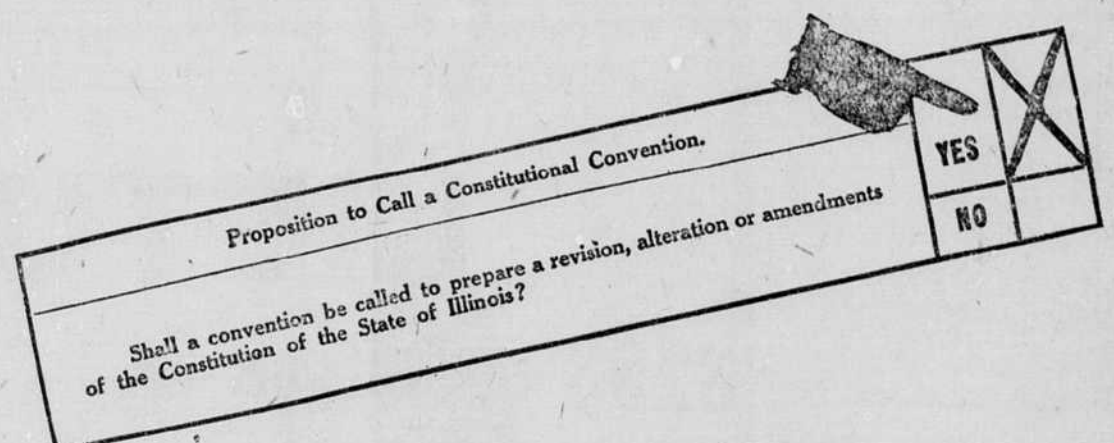
Lapkričio 5 d., 1918

Ant mažojo baloto užvardinto

"MEN'S OFFICIAL PROPOSITION BALLOT"

Tai bus trečias klausimas.

Paženklink jį šitaip:

Tai nėra politiškas, a ba tikėjimiškas klausimas. Indorsuotas per visas partijas, per svarbesnes civiliškas, fraternales ir darbo organizacijas.

DEL ILLINOJAUS GARBES

Paženklink mažąjį balotą pirmiau.

NEUŽMIRŠK.

Nepaženklintas balotas skaitosi "NO".

Inkstų
Nesveikumai.

Ligotas stovis inkstų prasideda vartyti šlapumą, arba kuomet inkstai nebepajėge iš-dudos atsiskalo pernešti jį; jei-gu prie išmatų ir kenksmingų materijų ten dar yra ir kitokios dolelės einančios laukan, kurios turėtų pasilikti; taip gi galima pasakyti, kada inkstai nesvei-kuoja kuomet tu šlapinai pertankiai, arba perdaug retai kuomet šlapumas nėra aiškus, kuomet jisai skaudus arba kuomet jisai išrodo be jokių ligonio jausmų.

SEVERA'S
Kidney and Liver Remedy

Severos Gyduolės nuo Inkstų ir Kopenų suteikia tikrai palen-gvinimą ir reikalingą satisfakciją, su kuriuom tvėrimasis kitų skausmų galima sulaukyti laiku. Todel rekomenduojama, gy-dyme uždegimo inkstų arba pėsies, sualkymo sunkaus šlapin-masi, skaudaus šlapinimasi, sutingusių pėdų ir nugaros skau-dėjimo, paeinančių nuo inkstų nesveikumo, geltligės ir surugu-sių vidurių. Kaina: 75 centai ir \$1.25.

Severos šėminiškos Medicinos yra parduodamos niekad neprimdamas substitutu. Jeigu Tavo aptie-kums, kartu su priklausoma suma pinigų, o mes siūsuose aptiekose, Reikalaukit Severos Medicinų, kuriuos neturėtų, prisijusk savo užsakymą tiesiog tuojaus prisijusime.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Burnos Plovimui, del išvaly-mo žaidų, gargaliavimui, ir kaipo antisepti-ska solucija, kur tik reikalauja-ma; ar tai del įleidimo, šmir-štimo, arba plovimo, Severos Antiseptolius yra širdingai re-komendojamas. Pameginkit jį. Kaina 35 centai.

Gydantis Muilas turėtų ras-tis kiekvie-noj šeimnoj. Severos Gydantis Odinis Muilas valo, dalina ir gydo veido išveizdą ir prigelb-sti kudiški ir suaugusių, vanai. Jis labai geras del skutimosi ir toleto reikalaus. Kaina 25c.

Skaistus Veidas jamas turtas tai pageldau-kiekvienos gražiai gyvenančios moteries, merginos, arba jauno vyro. Bet užlaikyti skaistumą be pašalinės pagalbos yra la-bai sunku. Tam tikslui Severos Veidui Creme yra rekomenduo-jamas del kasdieninio masaža-vimo. Jis pašalina spuogus ir pletmus. Kaina 35 centai.

Republikonai Illinojaus

Gerovė Jusų šalies, garbė Jusų Valstijos ir protingas

apsvarstymas Jusų ypatingų reikalų, visi šaukia jus balsuoti ateinantį

UTARNINKĄ LAPKRIČIO 5 d. 1918, už šiuos Republikoniškus Kandidatus:

UŽ UNITED STATES SENATOR—MEDILL McCORMICK.
 UŽ CONGRESSMAN-AT-LARGE, WILLIAM E. MASON and RICHARD YATES.
 UŽ STATE TREASURER, FRED E. STERLING.
 UŽ SUPT. OF PUBLIC INSTRUCTION, FRANCIS G. BLAIR.
 UŽ UNIVERSITY TRUSTEES, MARGARET DAY BLAKE, CAIRO TRIMBLE and JOHN M. HERBERT.
 (Moteris balsuoja už šiuos)

Taipgi yra lygiai svarbu, kad Jūs balsuotumėt už Republikonišką kongresionalą, legislatyvius ir pavieto kandidatus, idant palaikyti, laike ištisos karės, ir po tam, civilę dvasią ri gabų valdymą valstijinių ir vietinių reikalų jau įsteigtų per Republikoniškus viršininkus.

Cook County Kandidatai

COUNTY JUDGE. Edwin A. Olson.	PROBATE COURT CLERK. John F. Devine.	*TRUSTEES OF SANITARY DISTRICT. William J. Healy. Harry E. Littler. Willis O. Nance. *Moters balsuoja už šį urėdą.	PRESIDENT OF COUNTY COMMISSIONERS. Charles N. Goodnow.	CLERK OF MUNICIPAL COURT. James A. Kearns.	ASSOCIATE JUDGES. Bernard P. Barasa. Daniel P. Trude. Charles F. McKinley. William Karr Steele. Earl C. Hales. Thomas J. Graydon. William N. Gemmill. James F. Burns. Clarence S. Piggott. Arnold Heap. Irwin R. Hazen—Užpildyt urėdą
PROBATE JUDGE. Frederic R. DeYoung.	CRIMINAL COURT CLERK. William R. Parker.		COUNTY COMMISSIONERS. Charles N. Goodnow. William McLaren. James H. Johnson. Louis H. Mack. Alexander J. Johnson. Charles A. Griffin. George Seebacher. Patrick H. Moynihan. Tom Murray. Ernest M. Cross.	BAILIFF MUNICIPAL COURT. William J. Umbach.	
SHERIFF. Charles W. Peters.	SUPERINTENDENT OF SCHOOLS. Archibald O. Coddington.	*ASSESSORS. Charles Krutchkoff. Charles Ringer. *Moters balsuoja už šį urėdą.		CHIEF JUSTICE MUNICIPAL COURT. Harry Olson.	
COUNTY CLERK. Charles G. Blake.	*BOARD OF REVIEW William H. Reid. Charles V. Barrett. *Moters balsuoja už šį urėdą.				
TREASURER. Bernard W. Snow.					

Eik in balsavimo vietas ir žiūrėk, kad Tavo kaimynas ateitų Rinkimų Dienoj,
 UTARNINKE, Lapkričio 5 d.
 Balsuok už "Straight Republikonišką Tikietą!"

UŽSISAKYKITE

Užkvičiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus išanksto užsiprenumeruoti greit išeisianti Dienraštį "LIETUVA."

Mes permatome didelį Dienraščio "LIETUVA" užsisakymų užplūdimą, įvairių tame reikale paklausimų ir kitokių netikėtų darbų. Todel kviečiame Jus, Gerbia mieji, tuojaus siųsti savo prenumeratas, kad dienraštis nuo pirmo numerio savo laiku Jus aplankytų. Kitaip darant, gali pasitaikyt prieš mūsų norą, sutrukdymas gerame laikraščio išsiuntinėjime.

Adresuokite šitaip:

LIETUVA" DAILY
 3253 S. Morgan St., CHICAGO, ILLINOIS.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS

CHICAGOJE Metams	\$ 6.00
„ Pusei metų	3.50
In Kitus Suv. Valstijų Miestus	
Metams	\$ 5.00
Pusei metų	3.00
In Kanadą Metams	7.00
In Kitas Šalis Metams	8.00

Dienraščio "LIETUVA" Administracijai

GERBIAMIEJI:—
 Siunčiu Tamistoms \$ ir prašau siuntinėti
 dienraštį "Lietuvą" per met.
 (ant kiek laiko)
 Mano adresas:
 Vardas Pravardė
 Stubos numeris Gatvė
 (arba box)
 Miestas Valstija

VISKĄ RAŠYKITE AIŠKIAI.